

19
62

NAŠALUČ

DECEMBER

Kako bo čez trideset let...

Ko so izročili namenu novo palačo največjega ameriškega tednika „Look“, so v veliki dvorani vzdali tudi dve kovinski škatli, v katerih so shranili napovedi nekaterih industrijskih strokovnjakov in gospodarstvenikov o življenju na zemlji okoli leta 1990.

Napovedovalci življenja, kakršno naj bo čez tri desetletja, pravijo, da bo imel takrat vsak človek telefon z radijsko zvezo, da bodo ljudje do tedaj izdelali postopek, po katerem bo kruh vedno svež, in da se bo že močno uveljavil en sam mednarodni jezik.

Tkanine bodo tako poceni, da ljudje obleke sploh ne bodo več čistili in prali, ampak jo po uporabi zavrgli, stanovanja pa bo grela in ohlajala sončna energija.

Zanimivo in seveda tudi razveseljivo je, da ti preroki za prihodnjih trideset let ne napovedujejo nobenega pomembnejšega mednarodnega spora ali spopada.

Elektronske kontrolne naprave bodo preprečevale prometne nesreče, avtomobili bodo iz plastičnih snovi, trdnih kot jeklo; s pritiskom na gumb pa jih bo mogoče spreminjati v majhna potniška letala.

Medicinski strokovnjaki napovedujejo, da raka ne bo več, povprečna življenjska doba pa bo po njihovem mnenju trajala 80 let.

Združene države Sev. Amerike bodo takrat štejele okoli 275 milijonov prebivalcev.

Ljudje se bodo po televizijskem telefonu lahko menili s komerkoli na zemlji, elektronske naprave pa bodo odstranjevale sedanje razlike med jeziki.

*

Preostane nam torej sar... še, da se skozi vsakdanje težave prerinemo do tistih lepih časov...

UREDNIŠTVO, UPRAVA IN TISKARNA

ZELIJO VSEM NAŠIM ROJAKOM.

VSEM SODELAVCEM, RAZNASALCEM,

POVERJENIKOM IN NAROČNIKOM

blagoslovljene božične praznike!

DOBILI SMO PISMO:

„Envoyez le même livre.. déjà envoyé. dont nous avons été très contents: HITRO ZNATI FRANCOSKO.“

Ta knjiga je še v zalogi in je praktičen učbenik francoskega jezika. Opozarjamo nanjo vse, ki so nedavno došli v Francijo. Tudi Hrvati jo s pridom uporabljajo.

POIZVEDBA

Kdor ve za naslov rojaka **Borisa Makovec** iz Sv. Lucije pri Portorožu, ki je bil nazadnje v Roubaix (Nord), Francija, naj sporoči uredništvu, ki bi rado ustreglo z naslovom njegovim domačim.

ZAHVALA

Julki Durn se zahvaljujem za pozdrave po oktobrski „Naši luči“. Menda je mislila mene. Da sem lepo pela, ne bi rekla; da sem najbolj glasno pela, to bi že držalo. Mogoče še kdaj na svidenje. — Neža Slivšek, Pas-de-Calais.

● **Leto gre h koncu.** Ta številka je zadnja v letošnjem letu. Ali si v tem letu kaj dal za „Našo luč“? Poravnaj naročnino!

● **Mohorjeve knjige za l. 1963 so izšle.** Če jih ne morete dobiti pri poverjenikih, jih naročite naravnost pri: **Družbi sv. Mohorja v Celovcu**, Viktringer Ring 26, Klagenfurt, Austria.

REŠITEV UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Spreminjevalnica: Prevod, oliva, Leander, groza, stroj, element, prepih, utrip, deska, veter oprava, karbol, klada: Dolg je hud volk.

Izločilnica: Šmarje, Iberija, Beljak, Etna, Natal, Istra, Kranj.

Pravokotnik: Vodoravno: Rad pomagaj vsakemu! — Navpično: 1 reva, 2 Anka, 3 davi, 4 peta, 5 osel, 6 moka, 7 Atos, 8 grič, 9 atek, 10 Jaka, 11 vino, 12 sova, 13 amen, 14 koča, 15 edin, 16 mama, 17 uzda.

„Mir ljudem blage volje!“

„Mir ljudem“ so v tišini zimske noči pred 1962 leti zapeli angeli, oznanjujoč Kristusovo rojstvo.

Božič je praznik miru.

In Cerkev želi, da malega Jezusa, ki je v prvi božični noči postal človek, prosimo za mir.

Lepo je v sveti noči prositi za mir.

Toda ne pričakujmo, da nam bo Bog naklonil mir kot božični dar, katerega človek z veseljem sprejme, se zahvali in... gre po svojih opravkih.

Takih daril Bog ne daje.

Bog nam daje MILOSTI, potrebne milosti, s pomočjo katerih moramo sami OSTVARITI MIR.

Časopisi, radio in televizija nam vsak dan govoré, če že ne kar o vojnih dogodkih, pa vsaj o resnih vojnih nevarnostih na vseh kontinentih sveta.

Od kod to?

Ali Bog povzroča vojne? Bodimo pametni! Ne Bog, marveč ljudje!

Resnica pa je, da Bog DOPUŠČA vojne.

Ali je to pravično od njegove strani? Koliko nedolžnih žrtev je že bilo, jih je ter še bo v vojnih grozotah?!

Ali je to pravično?

Čemu Bog dovoljuje take strahote?

Čemu?

Dobro!

A kaj bomo rekli o Kristusu samem?

O Njegovem rojstvu v hlevu?

O Njegovem begu v Egipt?

O Njegovem trdem življenju?

O Njegovem trpljenju, križu in smrti?

Vsemogočni Bog bi mogel preprečiti trpljenje sebi in nam. A tega ni storil zase in ne bo storil za nas. Ker uredničiti MIR na svetu je NAŠA dolžnost, dolžnost vsega človeštva.

Ne Bog torej, temveč MI z božjo pomočjo.

Kako naj delamo za mir na svetu?

Mir je, bratje, plemenita cvetka, ki more uspevati samo na temelju PRAVIČNOSTI.

Ali vlada pravičnost na svetu?

Vse prej kot to!

Ali je pravično, da dve tretjini ljudi na zemlji uživata samo 20% njenega bogastva in da si ena tretjina ljudi pridržuje 80% vsega bogastva?

Logična posledica tega krivičnega stanja je, da 60% ljudi na svetu strada.

Razumljivo je, da v takih okoliščinah mir v narodih in med narodi ni mogoč.

In te razmere so povzročili ljudje, ne Bog.

Svet bo šele tedaj imel pravico pričakovati mir med stanovi in narodi, ko bo ostvaril socialno pravičnost.

Socialna pravičnost!

Toda za to veliko nalogo morajo ljudje biti **BLAGE VOLJE**. Blage volje, o kateri pojó angeli v prvi božični noči na betlehemskih poljanah: „**MIR LJUDEM, KI SO BLAGE VOLJE!**“

Ni miru in ga ne bo za ljudi, ki niso blage volje.

Rekli boste morda, da ni naša stvar in ne naša krivda, ako je toliko gorjá na svetu.

Počasi, prijatelji!

1962

NL

10

„Z veseljem smo lani čakali svetega večera“, nam piše Jamilškova družina iz Švedske.

Mi vsi smo sinovi in hčere nebeškega Očeta ter bratje in sestre v Detetu, ki ga s spoštovanjem pozdravljamo v jaslicah.

Mi vsi smo eno.

Mi vsi smo za vse solidarno, **VZAJEMNO** odgovorni. Bog nas vabi, da imamo kot bratje in sestre odprto srce za vso radost in za vso žalost na tem svetu.

Razmislimo dobro!

Mi se okoriščamo z novimi odkritji in z ogromnim napredkom v svetu.

Ali smo to zaslužili?

Vsi poznate penicilin, odkritje angleškega učenjaka, ki je že milijonom ljudi rešilo življenje in smo med temi srečnimi morda tudi mi. — Kaj smo storili, da bi to zaslužili?

Nič! — In vendar si tudi mi s tem zdra-

vilom pomagamo! To je za nas velika stvar!

In to je po božji volji.

A prav tako je po božji volji, da smo vzajemni tudi v ljudski bedi.

Vsi smo eno.

Solidarni v radosti, solidarni v žalosti. Bog v jaslicah nas uči delati za mir.

Uresničiti moramo najprej za mir potrebne pogoje. A to je, kot smo rekli, **PRAVIČNOST**. — Začeti moramo pri sebi.

Ali smo pravični?

Ali vemo, da ljubezen brez pravičnosti visi v zraku? Brez pravičnosti ni ljubezni. Današnji svet se ruši, ker ni pravičen.

Ako želimo mir — mir, o katerem pojó božične pesmi, bodimo pravični!

Pravični do Boga!

Dajmo Bogu, kar je božjega! Dolžno čast, spoštovanje in pokorščino. On je naš Stvarnik. Njemu dolgujemo vse. Vsak trenutek našega življenja naj Njemu pripada.

Bodimo pravični!

Pravični do malega Jezusa!

Kaj vse je On storil za nas od jaslic do križa! Dal nam je evangelij in pričakuje, da z njim obnovimo svet. On je naš Kralj, mi smo njegovi podložniki.

Naša dolžnost je, da z njegovim evangelijem obnovimo svoje osebno, družinsko in javno življenje. Evangelij nas pošilja v boj proti bedi in socialni krivičnosti.

Bodimo pravični! To je pot miru.

Mali Jezus pričakuje od človeka atomske dobe, da na temelju evangelija ostvari tip **NOVEGA ČLOVEKA**, človeka, ki bo pravičen, božji.

Samo na ta način more moderni človek postati **človek blage volje**.

MIR LJUDEM, KI SO BLAGI VOLJE!

Poslušajmo, bratje in sestre, véliki klic božične noči!

S svojo pravičnostjo pokažimo in dokažimo svojo **BLAGO VOLJO!**

Blago voljo v vseh okoliščinah!

S tem bomo od svoje strani ostvarili pogoje za mir v naših dušah, mir v naših družinah, mir v naši skupnosti, mir v narodu in mir v svetu.

V-ko.

V GLOBINO

„Za pravo pamet mol!“ so nam včasih svetovali. Res, marsikoga je naučilo življenja, da mu je bila pamet potrebna ob pravem času in na pravem mestu. Rekli smo, da mora biti naš vodnik v življenju jasen razum in odločna volja. Le tako bomo dosegli cilje, ki smo si jih zastavili. Biti pa morata oba v popolni skladnosti, da, kar spozna pamet za pravo, volja uresniči.

Vendar sami čutimo, kako smo slabi. Že apostol Pavel je zapisal o dvojni postavi, ki jo čuti v sebi. Življenjska izkušnja tudi pove, kako lahko se človek ukloni nagibu, ki ne prihaja iz jasnega spoznanja.

Potrebujemo opore. Potrebna nam je samovzgoja, da po popolnosti ne le težimo, ampak jo tudi skušamo doseči. Poiskati pota, po katerih gremo; poiskati vzore, ki so nam kot kažipotí, ki nas učé ter nam ne samo pokažejo pravo smer, temveč nas tudi na potih spremljajo. Ako jih iščemo med ljudmi, nas tako radi razočarajo zaradi svoje sebičnosti. Zato moramo imeti vzor, ki je v polni meri popoln.

Kje bi našli boljši nauk kot v krščanstvu in popolnejši vzor kot v Kristusu! Le spoznati ga je treba in sprejeti.

O Božiču bomo slišali marsikaj lepega, mnogi bodo govorili o veselju in sreči, tudi

želje in voščila si bomo drug drugemu izrekli. Zadnji odgovor, čemu vse to, je pač praznik božjega rojstva. In vendar!

Vsemogočni Bog je začel svoje življenje na zemlji prav tako kot mi vsi, rojen kot otrok v vsej slabosti svojega detinstva. Mogel bi priti kot kraljevski princ v vsem udobju in časteh. Pri Njem so bili le tam daleč nekje v zgodovini ostanki kraljevskega rodú, rodú, ki je bil sedaj le v breme. Rodil se je v delavski družini; mogel bi se roditi v Rimu, da bi ga ves tedanji svet videl; toda na svet je prišel v mali zakotni deželi, ki ni uživala svobode, pač pa je le hrepenela po nekom, ki bi jo prinesel.

Bog ni postal samo človek, rodil se je kot slabotno dete revnih staršev, v pozabljeni pokrajini. Kaj slabšega bi si še mogli misliti?!

Po naše bi mislili, da je nekako zapravil svojo mladost v skritem življenju tja do tridesetega leta. Določen je bil za zares važno delo, tisto malo mizarstva ali tesarstva, s katerim je pomagal svojim, bi lahko kdo drug opravil. Večna božja Beseda toliko let popravljva stare stole ali teše hlode za ostrešje!...

Spomnimo se onega invalida, ki je bil že osemintrideset let bolan pri studencu Siloe v Jeruzalemu ter čakal v upanju, da bo ozdravljen. Kristus je šel vsako leto za

Zvezde

SVETLO SEVAJO

*Zvezde svetlo sevajó,
raj se veseli;
angelci prepevajo:
Kristus se rodi.
V Betlehem hitite,
Dete počastite,
lepo v jasicah leži!*

*O Devica izvoljena,
srečna si nocoj;
v rokah nosiš Jezusa,
ki je Stvarnik tvoj.
Sveta božja Mati,
sprosi raj nam zlati,
kjer je ljubi Sinek tvoj.*

*O kristjani, pridite
molit Jezusa;
sladko veselite se
Kralja novega:
v jasicah kraljuje,
milost podeljuje,
srčno zahvalimo ga!*

praznike v Jeruzalem in šele po tolikih letih sta se srečala.

Zakaj tako? Ne vemo. Morda bi iskali rešitev tega v odgovoru, češ, njegov rednik je potreboval pomočnika, ki ga zaradi revščine ni mogel plačati. Kar koli naj bi bilo že vzrok za to, dejstvo je, da je živel sorazmerno kratko življenje ter je devetdeset odstotkov tega preživel tako, da se je zdelo, da prav nič ne stori za odrešenje sveta, ki je bilo njegova naloga. Odrešenik naj bi bil, pa z óbličem v roki struži desko ...?

Takih vprašanj bi našli še in še. Tudi njega so vprašali, pa je dejal, da je tako volja njegovega Očeta. Tudi je to edini pravi odgovor. Hotel je, da bi bil nam v vsem enak — in to je bil, razen v grehu —, da bi nam ne bil odmaknjen. Ljudje imamo dušo in telo, zato si je tudi privzel našo naravo. Če nam je blizu v revščini jaslic v betlehemeski votlini, potem nam je tudi blizu kot tesarski pomočnik v delavnici in ga ne bo težko sprejeti kot Učitelja, ki ima besede večnega življenja.

V njem je bila popolna skladnost volje in razuma.

Nas je Bog postavil v življenje. Kako malo ljudi je zares srečnih! Nesrečni so, ker so gradili gradove v oblake, pa jim je ostala samo misel, da bi po svojih sposobnostih bili lahko nekaj boljšega. „Taka je usoda,“ pravijo. Pa ni! Le ne razumejo, da je v tej žrtvi neka naloga, ki nam jo je Bog dal. Kako naj jo sprejmemo, je pa nam sam pokazal.

Zato je prav, da ponižno in pobožno pokleknemo pred jaslice.

(Bo še.)

O bogoslužju razpravljajo

Kaj delajo škofje na vesoljnem cerkvenem zboru? Po slovesni otvoritvi so najprej izvolili 10 komisij, ki naj pripravijo predloge in programe za splošno razpravljanje. Pri vsem delu koncila se lepo kaže veselje Cerkev, saj so v komisijah in pri vodstvu razprav zastopani škofje iz različnih držav.

Prve tedne so govorili razni škofje o bo-

gosluzju. Mnogo se jih je oglasilo k besedi in marsikaj zanimivega so povedali. Gre za vprašanje, koliko naj se rabijo živi jeziki pri maši in v koliko naj ostane latinščina. Bogoslužje naj bi bolj kot doslej upoštevalo navade narodov in razne kulture. Škofje katke države naj bi v več zadevah kot doslej lahko sami odločali.

Bogoslužje je važna zadeva in na vesoljnem cerkvenem zboru bodo odločali morda za celo stoletje naprej. Zato je razumljivo, da se marsikdo od škofov oglasi k besedi in da zborovanje škofov le počasi prehaja od ene točke do druge. Prvo zasedanje koncila bo zaključeno 8. decembra, nakar se bodo škofje vrnili domov. Ponovno se bodo spet sešli 4. povelikonočno nedeljo, 12. maja prihodnjega leta. To zasedanje bo zaključeno na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija 1963.

Kaj je res?!

Kaj duhovnika briga moje zakonsko življenje? To je moja zasebna zadeva, nihče nima pravice, da bi se vanjo vtikaval!

Tako? Kaj pa uradniki na civilnem uradu? In država? Se ta dva ne „vtikata“ v tvoj zakon? Seveda, ko pa zakon ni le zgolj zasebna zadeva, temveč stvar, ki zadeva vso človeško družbo. A še bolj kot civilna zadeva je zakon predvsem verska stvar, nekaj, kar je z vero in npravnostjo najožje povezano, saj je v desetih božjih zapovedih šesta tista, ki zakon in spolnost urejuje, ji daje pravo smer in pomen. Ne duhovnik temveč Bog se „vtika“ v zakon! — Če duhovnik pridiga, da ne smemo krasti, mu bo verjetno malokdo nasprotoval; če pa pridiga, da ne smemo zakona prelamljati in prešuštvovati, potem pa se vedno najdejo taki, ki se razburjajo. Čemu, je, mislim, precej jasno!

Vsa cerkvena zakonodaja je šele iz zadnjih desetletij, prej je bila Cerkev bolj tolerantna. Sicer se mora pa tudi Cerkev prilagoditi zahtevam modernega življenja!

Cerkvena zakonodaja je stara toliko kot Cerkev! Šesta zapoved pa je bila postav-

ljena še pred Kristusom, ki na njej ni nič spremenil. Cerkev prav tako ni nikdar dovoljevala ločitve zakona! Verjetno si nekaj slišal o tako zvanem novem cerkvenem zakoniku iz leta 1918, kjer so vse zakonsko pravo enotno uredili, a na stvari sami se ni prav nič spremenilo. Saj se tudi ne more. Kakor 2 x 2 nikoli ne more biti 5, tako se tudi nauk o zakonu nikoli ne more v Cerkvi spremeniti.

Resnica ostane resnica, vedno in povsod. Cerkev božja se ne more ravnati po ljudeh in njih tako zvanih „potrebah“, kakor se tudi sonce ne ravna po uri, temveč narobe. Če bi se Cerkev ravnala po „modernih zahtevah“, bi se že zdavnaj vsi pojmi o zakonu zmešali in zakon ter zakonsko življenje ne bi postala zdrava celica človeške družbe, temveč zli tvor na organizmu človeštva. Saj se to že dogaja — navkljub božjim in cerkvenim postavam...

Pa vendar bi Cerkev v najhujših primerih lahko dovolila razvezo zakona. Včasih se dogaja, da se zakonski sodrug v nemožnih zakonskih razmerah dobesedno uniči.

Ne gre tu predvsem za osebno počutje posameznika, temveč za blagor življenjske sile, za blagor rodov in vsega človeštva. Temelj tega je zakon. Če se temelj odpravi, propade vse, kar je na njem postavljeno. Seveda ne tajim, da vedno znova pride do obupnih primerov, a tu ni pomoči. Za člo-

veštvo bi postalo še obupnejše, če bi bila razveza zakona dovoljena.

Cerkev mora torej vedno imeti svoj prav, pa čeprav posameznik propade in se svet podere!

Ne, dragi, Cerkev ne postavlja zapovedi in prepovedi po svojih trenutnih razpoloženjih, temveč razlaga, uči in zahteva, kar je že od nekdaj od Kristusa določeno. Zato se pa tudi svet ne bo podrl; prav narobe, ozdravel bo, če se bo držal zapovedi Kristusa in zdrave pameti. Podrl pa se bo, če bo živel tako, kot si ti predstavljaš, da je prav. Res bodo posamezniki v zakonu vedno znova doživljali razočaranja. A kje, na vseh področjih življenja, jih ne doživljamo vedno znova?! — Razveza zakona kot recept za take primere ni zdravilo, temveč mamilo, ki polagoma uniči ves organizem človeške družbe.

Točno vem, da je Cerkev že razvezala zakone in da jih še, če ima kdo dovolj denarja.

Obdolžitev je huda, zato imam pravico, da mi navedeš točen datum, kraj, osebe. Ne moreš? Lahko prebrskaš vso cerkveno zgodovino, pa takega primera ne boš našel. Dal si se premotiti od videza; resnica ni narekovala tvoje trditve! Cerkev namreč včasih po dolgih postopkih ugotovi, da zakon tega ali onega sploh ni bil pravilno in veljavno sklenjen. „Cerkvena razveza“ v takem primeru sploh ni razveza, temveč le

Tudi v Porurju obiše Miklavž vsako leto družine naših rojakov. Otrokom, ki znajo kako molitvico, prinese darila in jih pohvali v veselje staršev. — Po mnenju vzgojiteljev naj bi otrokom ne pravili več, da pride Miklavž iz nebes, ker otrok prej ali slej izve resnico in je potem močno razočaran. Otrokom naj bi raje rekli, da je Miklavž dober človek, ki v spomin na radodarnega škofa (svetnika) sv. Miklavža vsako leto obdari pridne otroke. Zato se celo obleče v škofovsko obleko. — Gotovo bi bila taka predstava Miklavža našim otrokom lepša, kakor pa je bila dosedanja.

ugotovitev, da zakon sploh obstajal ni. Kaj takega se včasih lahko dogodi. Če pa je bil zakon pravilno in veljavno sklenjen ter dovršen, potem ni moč ničesar več spremeniti. Potem lahko položiš na mizo milijone, razveze zakona dosegel ne boš. Za dokaz pa ti navedem primer iz zgodovine, po kateri si ti prej zaman iskal: angleški kralj Henrik VIII. je od papeža zahteval, da njegov zakon razglasi za neveljavnega. Grozil mu je, da bo on in vsa Angleška odpadla od Rima, če mu tega ne ustreže. Papež Pij V. je zadevo preiskal in ugotovil, da je kraljev zakon bil pravilno in veljavno sklenjen, zato tega ni mogel storiti. Raje je z žalostjo v sreu moral doživeti, da so kralj in z njim vsi njegovi podaniki odpadli od vere in postali anglikanci, kar so še danes: 50 milijonov ljudi v napačni veri zaradi enega samega zakona, ki ga po božjih postavah ni bilo mogoče razvezati! Tako resno misli in ravna Cerkev: božje postave po-teptati ni mogoče, naj se zgodi karkoli. — Pa še nekaj: zakona razvezati ni mogoče, pač pa Cerkev v težkih razmerah dovoli, da gresta zakonca vsak zase stanovat. V takem primeru govorimo o „ločitvi od mize in postelje“. Zakonska vez pa še obstaja, prav tako tudi dolžnost do otrok. Cerkve-

no poročiti se taka zakonca ne moreta več. Državna poroka v takih primerih je nična in grešna, življenje v grehu, obenem pa krivičen poseg države v verske zadeve, pa naj bo država na zunaj še tako demokratsična.

Končno mi bo Cerkev še predpisovala, koliko otrok moram imeti, čim več, seveda. Potem pa naj jih hranim in zanje skrbim!

Nápak! Cerkev števila otrok ne predpisuje, zahteva pa, da se v zakonu ne greši s preprečevanjem spočetja. Vsak duhovnik ti bo v zasebnem razgovoru ali pa v spovednici povedal, kakšno je v teh rečeh pravilno zadržanje, brez greha seveda. Sicer pa je znano, da narodí, ki umetno omejujejo rojstva, propadajo in umirajo, kot na primer trenutno naš narod v domovini. — Za otroke pa je tudi bolje, če rastejo v družbi bratcev in sestic, sicer lahko postanejo kot odrasli egoisti, da jim ne bo para! — O vzreji otrok pa je tudi znano, da ubožnejši zakonci po navadi niso taki, ki bi imeli najmanj otrok...

Kaj bo duhovnik govoril o zakonu in zakonskem življenju, ko pa ni poročen?

Na to lahko odgovorimo z vprašanjem: Ali mora biti zdravnik bolan, da zna zdraviti bolezní? Z.

Ljudske vere, šege in navade okoli *Božiča*

Stari Rimljani, ki so več stoletij imeli pod svojo oblastjo tudi naše kraje, so v svoji poganski dobi praznovali vsako leto prav 25. decembra rojstni dan „nepremagljivega sončnega boga“, t. j. poosebljenega sonca. Ta poganski praznik je sv. Cerkev pokristjanila. Nadomestila ga je v 4. stoletju s krščanskim Božičem, rojstnim dnevom Njega, ki je sonce ljubezni, resnice in pravice ter „luč v razsvetljenje narodov“.

Jaslice in božično drevesce sta nam simbol našega današnjega doživljanja božične skrivnosti. **Jaslice** nas je naučil postavljati sv. Frančišek Asiški, **božično drevesce** pa se je pojavilo prvič pred komaj 200 leti na Alzaškem, se nato prav hitro razširilo najprej med Nemci, slednjič pa se udomačilo tudi pri nas. Ob svetlih **lučkah** božičnega

drevesca se verno klanjamo Njemu, ki je „luč sveta“, ob zelenju tega drevesca pa se nam vzbuja upanje, da bo božje Dete privedlo tudi one, ki še tavajo v temi zmot, do luči odrešenja. **Darila** ob božičnem drevescu pa nas spominjajo na božje darove odrešenja, na bogastvo božične milosti, ki je delež vseh, „ki so blage volje“.

Skrivnostna sveta noč

Sveta noč je našemu ljudstvu polna skrivnosti in čudežnih dogajanj. Ker se je božji Zveličar rodil v hlevu, dobijo po stari ljudski veri **domače živali** na sveti večer **dar človeške govorice**, vendar razume njihove pogovore samo oni, ki nosi pri sebi praprotno seme, ki ga je nabral v kresni noči.

Ta vera je razširjena v raznih oblikah med mnogimi narodi.

Ko so še verovali v „**coprnice**“ (t. j. **čarovnice**), so se jih na sveti večer skušali otrešiti s posebnim čarodejnim stolčkom, ki je moral biti narejen iz devetih ali pa vsaj treh vrst lesa. Kdor je pri polnočnici — tako vedó pripovedovati stari ljudje — sedel na ta stolček, je videl med povzdigovanjem vse čarovnice obrnjene s hrbtom proti oltarju in vedel se jih je v bodoče varovati.

V skrivnosti polni sveti noči so svoj čas skušali tudi **razkrivati bodočnost** z različnimi načini vedeževanja. Ponekod na sveti večer še danes vedežujejo z raztopljenim čer še danes vedežujejo z raztopljenim svincom ali pa jajčnim beljakom. Svinec oziroma beljak spustijo v mrzlo vodo. Iz fantastičnih oblik, v katere se strneta svinec oz. beljak na dnu posode, tolmači vsak zase svojo bodočnost.

Znan je tudi običaj, da **mečejo cokle** ali **čevlje** z nogo preko glave. Če obuvalo prileti na tla tako, da obleži obrnjeno proti hiši, pomeni, da bo vedeževalec ostal še dalje doma; če pa se obuvalo obrne proti hišnim vratom ali proč od hiše, napoveduje dekletom možnostev, poslom in drugim pa smer kraja, v katerega se bodo podali v novem letu.

Ponekod so nekdanj na sveti večer sedli vsi člani družine s posli vred v temni sobi za mizo. Nato je nekdo vstopil s lučjo. Čigar senca se je na steni prikazala brez glave, temu so prerokovali smrt v prihodnjem letu.

Oprezno so ponekod tudi prisluškovali v tiho, temno noč. Če je bilo slišati na sveti večer iz daljave ropot, rožljanje ali celo streljanje, so prerokovali vojno; če pa je kdo čul žaganje ali kaj podobnega, je to tolmačil kot napoved smrti, ker pač žaganje lahko spominja na pripravljanje krste.

Bedenje na sveti večer

Sveto noč je po stari ljudski veri treba prebedóti ali pa je vsaj treba pustiti goreti luč vso noč. Isto velja tudi za novoletno noč. Če luč iz katerega koli razloga ugasne, se je po ljudski veri bati nesreč v novem letu.

Z bedenjem na sveti večer je očitno v zvezi ime, ki ga imajo za Božič Hrvatje in Bolgari. Hrvatom je Božič „**badnjak**“, Bolga-

rom pa „**budni večer**“. Oba izraza sta v zvezi z besedo „**bedeti**“ in odgovarjata latinski besedi „**vigilia**“, t. j. **bedenje**.

Ime „**badnjak**“ je v rabi tudi pri Srbih, toda v drugem pomenu, vsekakor pa je pomen besede tudi tu v zvezi z Božičem. Srbom pomeni „**badnjak**“ neko posebno poleno, ki ga na Božič položijo na ogenj. Pri Črnogorcih tli badnjak od Božiča do Novega leta neprestano na ognjišču. Vsakdo, ki pride v hišo, ga podrega in drega vanj dotlej, da začne izžarevati žarke. Tedaj obiskovalec izrazi željo, naj bi imeli pri hiši toliko otrok, živine, ovac itd., kolikor žarkov je prišlo iz polena. Isti običaj imajo tudi Bolgari, poleno pa se pri njih imenuje „**budnik**“. Običaj predstavlja tako zvano „**čaranje v srečo**“.

Valvasor nam je v svoji knjigi „**Slava vojvodine Kranjske**“ pred 300 leti opisal podobne običaje tudi pri Slovencih. Žalibog pa ne omenja, kako se je poleno, ki je odgovarjalo srbskemu „**badnjaku**“, oziroma bolgarskemu „**budniku**“, imenovalo v naših krajih. Goriški Slovenci so polagali še v preteklem stoletju na ognjišče takšno poleno. Nazivali so ga „**božič**“.

Ta običaj se je razširil preko Balkana skoraj po vsej južni in srednji Evropi: Nemci so ga sprejeli pod imenom „**Christblock**“, Francozi kot „**calendreau**“ itd. Bistvo običaja je starodavno češčenje ognja in **čaranje z**

ognjem, kakor so ga nekoč n. pr. izvajali stari Rimljani ob praznovanju rojstva „nepremagljivega sončnega boga“, oziroma ob začetku novega leta in kakor ga n. pr. omenja znani rimski pesnik Ovid že pred 2000 leti.

Sredi zime, ko je sonce na nebu lezlo od dne do dne niže in niže in dajalo vedno manj toplote, so se stari pogani bali, da ne bi popolnoma opešalo in ugasnilo. Skušali so mu prihiteti na pomoč ter mu s čarodajnimi običaji posredovati nove moči, krepkejše luči, močnejšega sija in večje toplote. Zažigali so po gorah kresove ter metali v zrak goreče kolobarje kot simbole sonca. Na Koroškem so še v drugi polovici preteklega stoletja žgali **božične kresove** v velikovski okolici in v Podjuni.

Zdi se, da je tudi celonočno božično in novoletno **bedenje** v neki zvezi z nekdanjim češčenjem sonca. To domnevo še posebej potrjuje dejstvo, da n. pr. Srbi še danes pravijo, da se o Božiču rodi sonce („sunce se radja“) ter bi hoteli biti tam priče pomlajenja sonca.

Kajenje in škropljenje

Na sveti večer kakor tudi na predvečer Novega leta in praznika sv. Treh kraljev škropimo naše domove z blagoslovljeno vodo ter jih kadimo s sežiganjem blagoslovljenih vejic, špajke in kadila.

To je pokristjanjen običaj, ki sega daleč nazaj v predkrščansko dobo. Že stari Rimljani in Grki so ob praznovanju pomlajenja sonca, oziroma ob začetku novega leta kadili svoje domove ter jih škropili z vodo. Običaj

so imenovali Rimljani „lustrationes“, Grki pa „katharmoi“. Oba izraza pomenita isto, namreč „očiščevanje“. Ogenj in voda igrata v ljudskih običajih od nekdanj očiščevalno vlogo ter služita odganjanju zlih duhov, škodljivih besov ali demonov.

Pogani so pri kajenju prvotno uporabljali smrad namesto dišave. Na to spominja še danes navada v nekaterih srbskih krajih, da polagajo v kadilnico predmete, ki povzročajo smrad, kakor n. pr. cunje, ter z njimi kadijo domove, „da jim ne bi nahudile vješ-tice“, t. j. da jim ne bi mogle škodovati čarovnice.

Krmljenje s kruhom in soljo

Na Božič in na Novega leta dan ponekod dajejo v naših krajih živini zjutraj pred krmljenjem kruha in soli, ponekod primešajo tudi še „muc“ z blagoslovljene cvetne butare, da bi bila živina zdrava in da bi bila od nje odvrnjena nesreča.

Kruh in sol sta bila v starih časih čarodajno sredstvo za odvrčanje vsakovrstnega zla. Srbi uporabljajo n. pr. še danes „česnico“ (t. j. poseben božični kruh), potrošeno s soljo, kot zdravilo za vse bolezni. Kruh, potrošen s soljo in čebulo, jemljejo s seboj na pot v veri, da jih varuje vsega hudega. V nemških krajih so polagali nekoč otrokom kruha in soli v plenice, da bi jih obvarovali čarovnic in drugih zlih bitij.

Tepežkanje ali „šapanje“

Tepežkanje je bilo že v predkrščanski dobi znano vsaj po vsej Evropi in je od vsega začetka imelo značaj magičnega (čarodajnega) novoletnega običaja.

Kjer so narodi obhajali začetek novega leta pozimi, v času pomlajenja sonca, kakor pri nas, tam se opravlja tepežkanje prav sredi zime.

V krajih pa, kjer so začinjali novo leto v času prerojenja v naravi v zgodnji pomladi, tam se pojavlja tepežkanje kot vigradni običaj.

Ponekod tepežkajo v pustnem času, kakor n. pr. v nekaterih delih Nižje Nemčije, drugod pa po Veliki noči, kakor n. pr. pri večini slovanskih narodov.

Za zimsko tepežkanje so prvotno uporabljali samo vejice, ki jim tudi zima ne vza-

me zelenja, za vigredno tepežkanje pa vejice rastlin, katere spomladi najprej ozelenijo, kot so n. pr. vrba, leskovec, breza i. dr.

Pogani so verovali, da se s čarodejnim sredstvom tepežkanja dajo prenesti po zelenelih vejicah nove življenjske sile na človeka in druga bitja.

Običaj je iz poganske dobe prešel v krščansko ter pri tem prevzel krščansko lice, ki se kaže zlasti v krščansko navdahnjenih voščilih tepežnikov.

Koroški Slovenci ne tepežkajo, ampak „šapajo“. Ta izraz do danes še ni našel zadovoljive razlage. Uporabljajo ga tudi sododni Nemci. V Rožu ponekod še danes posebno bogato obdarujejo „šapovca“, ki pride navsezgodaj prvi v hišo. Ko je „ošapal“ vso družino, mora hiteti še na sadni vrt ter tam otepežkati tudi sadno drevje, da bi dobro obrodilo. Iz tega običaja je jasno razvidna stara ljudska vera, da tepežkanje ne koristi samo človeku, ampak tudi drugim bitjem. Čehi tepežkajo v tem smislu tudi živino, z željo, da bi bila zdrava.

Koledovanje

Vsak prvi dan meseca se je pri starih Rimljanih imenoval „Kalendae“. V ožjem pomenu besede pa je ta izraz označeval zlasti prvi dan v letu ali Novega leta dan.

Ta dan so Rimljani obhajali s hrupnimi obhodi in z razuzdanimi vesellicami, ki so jih pravtako kratkomalo nazivali „Kalendae“.

Rimske „Kalendae“ so se začele kot običaj udomačevati tudi pri narodih, ki so bili Rimljanom podložni. Med njimi najdemo tudi del Slovanov. Slovanska usta so spremenila rimske „Kalendae“ v naše „kolode“. A prešlo je še par stoletij, preden so te koledre sprejele današnje krščansko lice. Bile so v začetku še tako prežete poganskega duha, da jih je Cerkev kristjanom na dveh cerkvenih zborih (leta 567 in 692) izrecno prepovedala. Značilno je, da je še leta 1445 cesar Karel VII. moral s posebnim odlokom prepovedovati pogansko praznovanje koled. Dr. P. Z.

LEGENDA O GOBAH

Kristus in Peter sta potovala po slovenski zemlji. V deželi pa je bilo tiste čase veliko ede. Tudi Kristus in Peter sta bila siromaka in sta prosila vbogajme. Poletnega dne sta šla po cesti, trudna sta bila, žejna in lačna.

Tako sta prišla v neko vas. Kraj vasi je stala premožna kmečka hiša, na levi bajtarska koč. Peter je rekel:

„Gospod, ti ljubiš ubožne ljudi; daj, prosim v bajti, jaz pa potrkam pri gruntarju!“

„Bodi tako!“ je odvrnil Kristus in se nasmešnil. Potrpel je s svojim sivim apostolom; saj mu je rad spregledoval človeške slabosti, ker je poznal njegovo dobro srce in živo vero.

Peter je poprosil pri kmetu. Pa so ga ošteli, da ga le sram ni beračiti. Peter je pokazal svoje sive lase in povedal, da je od daleč.

„Imamo domačih beračev dovolj,“ so mu rekli. „Bomo mar redili siromake in rokomahe celega sveta?“

Sveti Peter je odšel žalosten in hud in je tarnal:

„Ubogi Gospod! Kako neki so ga sprejeli šele v bajti! O prav gotovo so ga še celo pretepli in na cesto vrgli!“ — Toda glej! V tem trenutku je stopil Kristus iz bajte in mu rekel:

„Dobri ljudje! Mleka so mi dali piti, ki ga še niso posneli, in kos pogače so mi ulomili.“

Šla sta naprej po cesti; Kristus je v svoji duši molil za vse dobre in šibke, Peter pa je na tihem godrnjal in se hudoval nad prevzetniki in trdosrčneži; največ pa je mislil na pogačo, ki mu jo je dal Gospod.

Dolgo sta hodila, ko se je Kristus utrudil in sedel na mehki mah kraj prijaznega borovega grmička. Sonce je bilo pravkar zašlo in čudovito lepa je ležala zarja nad Triglavskim pogorjem; s polj je brnelo tisoč srebrnih glasov, mali murenčki so peli; tedaj so bili še beli. Gospod je razmišljal ljubezen Očetovo v nebesih in njegovo vsemogočnost. Pa ga je glas murenčkov motil, da se je vznevoljil in rekel:

„Hudički mali, mar smo v Kani galilejski, da pojete?“ — To je bila bolj šala ko jezca. Toda od tistih dob so murenčki lepi, drobni, črni hudički, ki pojo slavo Gospodu vsak večer. —

Peter pa je bil lačen, a se je sramoval očitno jesti od bajtarske pogače, kajti zatajil je bil pred Gospodom trdosrčnost gruntarskih ljudi. To pa zato, ker je ljubil Slovence in jih ni hotel sramotiti Bogu. Zato je začel skrivaj lomiti pogačo; ko pa je del prvi grizljaj v usta, se je Gospod razvnel v svojem premišljevanju in vprašal:

„Vidiš zarjo, Peter? Lepa je! Toda kaj je zarja v primeri z lepoto obličja Očetovega?“

Peter je hitro vzel grizljaj iz ust in ga je položil kraj sebe v mah. Odgovoril je razmišljeno:

„Pogača, Učenik!“

Gospod se je od srca nasmejal, Petra pa je bilo sram; toda ko je videl Gospoda dobre volje, je tudi njega posilil smeh. Segel je po grizljaj v mah in vgriznil. In je vgriznil v prvo gobo, izpljunil in vrgel stran.

Drugo jutro je prišla tam okrog uboga bajtarska mati, da bi nabirala suhljadi. In je videla vse temno-rjavo prečudnih sadov, pa je opazila veverico, ki je vgriznila v sad. In bajtarska mati je razgrnila predpasnik, nabrala jedrih in krhkkih gob in šla domov. Skuhala je in postavila na mizo. In sedem otrok je zajelo in sedem glasov je zavpilo:

„Oh, mama, meso!“

Šel pa je mimo bajte bogati gruntar in je videl, kako jedo, pa je pljunil:

„Fej, takale bajtarska pogača!“

Usodna KOZJA zamenjava

Malo je Slovencev, ki ne bi poznali Suhe krajine na Dolenjskem. Med drugimi vasmi je tam tudi Ambrus, blizu Ambrusa pa Višnje. Če želiš iti iz Višenj na Žvirče, je najbolje, da jo ubereš skozi Ambrus in si medtem v gostilni pri Vidmarju nekoliko „dušo privežeš“, kakor je bil storil to svoj čas ugledni ljubitelj koz, daleč naokrog poznani Gašper. — Če hočemo resnico povedati, moramo popraviti in zapisati, da je kozo ljubila pravzaprav njegova žena in ne on. Kadar sta se vsled tega pričkala, mu je vselej zabrusila: „Tiho bodi! Dokler bom jaz živa, boš vedno imel kozo pri hiši...“

Z leti sta se postarala Gašper in kozo. „Dedca bi rada zamenjala,“ si je rekla žena, „toda to se ne dá, zato bom vsaj kozo.“ In res je poslala moža na Žvirče, kjer je bila kupila drugo. Ko se je Gašper vračal z njo skozi Ambrus, je tam zavil v gostilno, kozo pa privezal k mladi jablani pred hišo.

„Če se ti gostiš, se bom pa še jaz,“ si je menda mislila pridna živalca in pri tem grizla lubje jablane. Gostilničarju Ludoviku to kozje brušenje zob ni bilo všeč. Svojega zvestega gosta ni hotel ozmerjati, zato se je maščeval na drug način. Pri sosedu

so imeli „prča“, to je kozla, ki je bil po rogovih in barvi jako podoben Gašperjevi kozici. Medtem ko si je Gašper v gostilni odvezaval jezik pri dobri pijači, je pa Ludovik odvezal kozo, šel z njo k sosedu, z njegovim privoljenjem vzel kozla in ga privezal k jablani.

Mračilo se je že, ko stopi Gašper iz gostilne, odveže kozla in ga pelje domov.

„Dedec nemarni!“ je začela česnati žena. „kod pa kolovrtiš tako dolgo? Kozja je lačna in mleko jo tišči, ti pa pri Vidmarju zapravljaš dragoceni čas.“ — Vzela je otrobe, namočene v mlačni vodi, in zraven še golido ter šla v hlev (kamor je zaprl mož „kozo“), da bi ji dala jesti in jo pomolzla. Kdo naj opiše njeno presenečenje? Mavrične barve so jo začele izpreletavati. Vrnila se je v hišo in nahrulila „dedca“, ki se tako „nažre“, da ne loči „prča“ od koze. Hlev smrdi po kozlu, kuhinja po pijancu. Kam naj se reva obrne? Namesto ene koze, pridne mlekarice, ima zdaj dva kozla pri hiši.

„Ljubi Bog nebeški, zakaj me tako tepeš?“ Tako je Gašperica pela litanije v veliko zabavo sosedom, ki so kmalu „pošinili“, kako je vse to v bistvu potekalo in pôteklo.

Naslednje jutro se je Gašper vračal s kozlom na Žvirče. Da bi bil bolj sposoben usajati se nad žvirškim Nacetom, — ki je bil tako „nesramen in hudičev“, da mu je dal kozla namesto kože ter mu s tem povzročil toliko gorja —, je spet zavil v Ambrusu k Vidmarju na polič najboljšega. Kakor prejšnji dan je bil tudi danes kozo privezal k drevesu. Ko je v gostilni srkal rujno vince in se pripravljaj na napad proti nedolžnemu Nacetu, je pa zunaj Ludovik vnovič zamenjal kozla s kozo.

Ne da bi jo pogledal, jo je Gašper odvezal in odhlačal z njo na Žvirče, kjer se je začel znašati nad Nacetom:

„S tem spodnjim si v zvezi, Nace pro...! Jaz te bom že naučil kozjih molitvic! Premalo te je v hlačah, da bi se tak frkolin norčeval iz uglednega starega Gašperja! Vrag te odnesi, tebe in tega kozla, s katerim si mi včeraj naprtil tako sramoto.“ In sunil je kozo, da je milo zameketala ter se Nacetu v srce zasmilila.

„Kaj pa noriš, Gašper? Ali si obseden? Kaj hočeš od mene? Dal sem ti najboljšo kozo, kar jih imam, kakor sva se dogovorila s tvojo ženo in še tako poceni. O kakšnem kozlu vendar govoriš? Ali o sebi mo-goče? Si mar res slep ali si zmešan?“

In Gašperju se je zdaj resnično zmedlo. Sam se je bil sinoči prepričal, da je bil prignal kozla domov in da je danes zjutraj odgnal kozla iz Višenj, zdaj pa drži kozo na vrvi.

„Od včeraj naprej verujem, da so še coprniki in coprnice na svetu,“ je dejal. „Ne zameri, Nace, toda eno te prosim: Pelji ti to kozo v Višnjo...“

Ko mu je Gašper nato opisal včerajšnjo pot in svoje križevе težave, se je Nacetu nekaj posvetilo v glavi, saj je poznal Vidmarjevega Ludovika. Rekel pa ni ne tako ne tako. Rad je pospremil Gašperja v Višnjo, kjer si je že vsa vas skrivnostno nekaj sušljala. Konec koncev je prišla potegavščina tudi do Gašperjevih ušes. Do smrti se je potem ogibal ambruške gostilne, ogibal se je pa tudi kozlov in koz...

J. J.

† JOŽEFU KAPUSU, dobrotniku izseljencev, v spomin

Na dan vernih duš sem se vrnil iz slovenske kolonije Creutzwald. Odprem vrata in najdem telegram na tleh. V strahu ga odprem. Od kod? Iz USA je! Čitam: „Rev. Kapus umrl 31. okt.; ponesrečil se z avtom; pogreb 5. nov. Wichita (Kansas).“

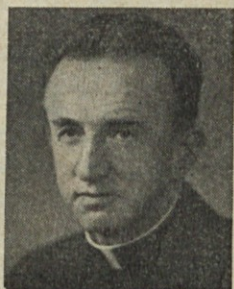
Zelo me je zadela ta vest! Zadnje njegovo pismo je bilo sredi oktobra: „Stanko, resno premišlujem, ali Ti k meni ali pa jaz k Tebi. Skupaj morava preživeti stara leta!“

Celo noč nisem zatisnil oči in mislil na sobrata in prijatelja Joža. V Zavodu sv. Stanislava v št. Vidu sva bila skupaj, v semenišču ob vsaki priliki skupaj. On je bil kaplan na Dolih, jaz pa v št. Rupertu. Po grapi med hribi sem hitel k njemu, po isti poti on k meni. Vse svoje načrte mi je razodel, s silno energijo jih je izpeljal. Deloval je pri Marijini družbi, deloval v fantovskem odseku; vodil je godbo na pihala, slikal je v cerkvi, slikal v kapelah ob cesti, župnišče je takoj spravilo človeka v dobro voljo z zanimivimi slikami. Praktičen je bil v dušnem pastirstvu, ljubezniv z onimi, ki so imeli dobro voljo, bil pa strah vsem, ki so javno ali tajno izpodkopavali vero.

Dobil je župnijo v Leskovcu v Poljanski dolini. Jaz sem z težkim srcem odšel v Francijo. Pisma so romala sem in tja. Ko sem prišel na dopust, sem večino časa preživel pri njem pod Blegašem. Župnija lepo je lepo uspevala. Še iz Novakov, kjer so bili Italijani, so ljudje prihajali poslušat g. Jožefa.

Prišla je vojna. Nemci so zasedli Poljansko dolino in umakniti se je moral. Čakal je pri meni v Ljubljani do razpada. Preko Avstrije sva prišla v Italijo. On je odšel v Rim in Ameriko, jaz pa v Francijo, ker sem dobil sporočilo, da so naši rojaki zopet v Merlebachu in okolici.

V ljudski šoli, katero so vodile sestre, se je v U. S. A. naučil novega jezika. Dobil je župnijo Caney, skoro ob meji Oklahoma. Premnoga pisma so romala po zraku med nama. Z voznim listkom, ki mi ga je poslal, sem pohitel k njemu. Peljal me je do svojega župnišča, kjer je imel vse polno knjig, časopisov, cerkvenih not, skioptičnih in navadnih fotografij. Sam si je kupal, pomival in

pral. Skromni dohodki mu drugega niso dopuščali. Za župniščem je mala cerkev iz opeke, na zunaj skromna, znotraj pa kot roža, delo njihovih rok. Enoglasno petje je spremenil v 4-glasno, vodil zbor, če je bilo treba igral na harmonij in delal božjo službo prijetno in privlačno. Spoštovali so ga katoličani, a tudi protestanti, ki so imeli večino v mestu. Vsako leto jih je nekaj prestopilo v kat. vero. Organiziral je pošiljanje paketov ubogim izseljencem na vse strani sveta; sebi je pritrgal, da je mogel poslati tudi denarno pomoč in

je tako mnogim olajšal življenje, vse to pa skrito in ni silil v ospredje, do vseh prijazen, a neustrašen borec za pravice božje. Iz Caney se je preselil na novo župnijo Yates Center in od tam v Fulton. Tako so mu predstojniki zaupali dvig župnij in ureditev cerkva.

Dragi Joža! Srce mi je lažje, ker sem to povedal svetu, ki Te zaradi skromnosti ni poznal. Poznalo pa Te je Srce božje, ki Te je sedaj poklicalo, da se odpочиješ ob Njem in prejmeš večno plačilo!

Stanko Grims

Iz naših domačih krajev

Po novi uredbi smejo uvažati v Jugoslavijo izseljenci, ki so se izselili iz Jugoslavije pred 6. 4. 1941, avtomobile brez carine. Ostali izseljenci jih sicer smejo tudi uvažati, če so v tujini najmanj že pet let, toda plačati morajo pri tem carino. Vsi izseljenci pa smejo brez carine uvoziti v Jugoslavijo vse predmete, ki jih rabijo v svojem gospodinjstvu in pri delu.

1. novembra so v Ljubljani izročili prometu podvoz na Dunajski cesti, kjer se križata cesta in železnica. To je dalo slovenski prestolici nov videz vlemesta. — V globeli nad Cegovnico v Idriji so našli ostanke peči, v kateri so ljudje v 18. stol. naskrivaj topili živosrebno rudo. — V Murski Soboti so odprli novo poštno poslopje. — Pred 6 leti zgrajeno železniško postajo na Jenenicah so morali začeti popravljati. Streha pušča.

V Ljubljani je umrl znameniti šahist in ustanovitelj elektrotehniškega oddelka ljubljanske univerze profesor dr. Milan Vidmar.

POJDAM V RUTE

Pojdam v rute,
oj le tam, čier je mraz;
oj le čier je moj šocej,
oj le tam sem pa jaz.

Tam na tem hribu
je moj špan pokopan;
pa en mal' dol pokleknam,
pa en mal' požebram,
da te rajni moj šocej
kna bo ležov koj sam.

Koroška narodna

Ali je Cerkev pri nas svobodna?

Pod svobodo razumemo možnost delati za neki cilj, ne da bi nas pri tem kdo oviral s fizičnim ali moralnim pritiskom.

„Ko sem bil letos na obisku v domovini, sem tam videl polne cerkve,“ se je že ta in on slovenski izseljenec izrazil. Ali pa smemo iz tega sklepati, da je Cerkev v Sloveniji danes svobodna? Dejstva nas drugače poučijo.

V naši domovini je država odvzela Cerkvi sredstva in prostore, ki bi jih Cerkev nujno potrebovala pri svojem delu, in za to ni dobila Cerkev nikakršne odškodnine. Naštejmo le nekatere stvari:

1. Država je po zadnji vojni zaplenila velik del cerkvenega premoženja, katerega Cerkev v Sloveniji ne more pogrešati. Zaradi tega je danes v Sloveniji mnogo cerkva in župnišč v slabem stanju in nujno potrebujejo popravila. Neorganizirani duhovniki v Sloveniji nimajo nobene plače in morajo živeti ob miloščine ljudi.

2. Država je s silo vzela Cerkvi vzgojne zavode. Zaplenila je Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano, ki ga je Cerkev zgradila s pomočjo vernikov doma in slovenskih izseljencev v tujini, da bi iz njega izhajali verni inteligenti in duhovniški poklici. Pred vojno je bila v zavodu slovenska gimnazija s 400 dijaki, danes služi to poslopje vojašnici! — Prav tako je država po vojni ukinila salezijanske vzgojne zavode na Rakovniku pri Ljubljani, v Veržetu na Štajerskem in v Murski Soboti v Prekmurju, cistercijanski „Slomškov dom“ v Ljubljani, kakor tudi Knobleharjev zavod v Ljubljani-Siški. Vsi ti zavodi so bili ustanovljeni s sredstvi slovenskih vernikov z namenom skrbeti za duhovniški naraščaj.

Slovenci iz Kanade in Francije so poslali to sliko v spomin, ko so si ogledali največji viseči most (na žicah) v Evropi — Pont de Toncarville v Normandiji (Francija).

Danes, 17 let po vojni, še vedno ne smejo služiti svojemu namenu!

3. Mariborska škofija je tik pred zadnjo vojno zgradila lepo poslopje za svoje bogoslovce. Pri gradnji je z denarnimi prispevki sodelovalo na tisoče vernikov mariborske škofije. To novo poslopje je država takoj po vojni zaplenila in še danes ga ni dala nazaj Cerkvi. Država je zaplenila tudi staro semeniško poslopje mariborske škofije. — Tudi v Ljubljani je bilo do konca vojne delno dograjeno Baragovo semenišče, namenjeno bogoslovcem ljubljanske škofije. Tudi to poslopje ima država še danes zaplenjeno, da ne more služiti svojemu namenu.

V poslopju starega ljubljanskega semenišča morajo danes živeti bogoslovci ljubljanske in mariborske škofije kakor tudi oni iz goriške in koprške administrature.

4. Država ima še danes zaplenjenih več cerkva v Sloveniji. Slovenski verniki bi jih nujno potrebovali za bogoslužne namene. Tako je n. pr. cerkev sv. Jožefa v Ljubljani spremenjena v filmsko delavnico, cerkev na Blejskem otoku pa je v nevarnosti, da bo razpadla, ker se Cerkev zanjo ne sme brigati. Križanke v Ljubljani pa so bile s silo izročene starokatoličanom.

Poleg tega se v domovini ovira delo Cerkve s tem, da država ne dovoli svobodno izbiro sredstev za razširjanje njenega nauka.

Dandanes je časopisje, radio in televizija nepogrešljivo sredstvo pri razširjanju neke ideje. Zato se skuša vsaka ustanova

teh modernih komunikacijskih sredstev tudi posluževati. V tem pogledu Cerkev v Sloveniji ni svobodna. Ne sme se posluževati ne radia in ne televizije za verski pouk. V 17. letih komunističnega režima v Sloveniji ni bila v ljubljanskem radiu ali televiziji dovoljena niti ena verska oddaja.

Cerkev v Sloveniji tudi ni svobodna glede izdaje versko-poučnega časopisja, ki bi ga verniki z veseljem sprejeli. Medtem ko je imela Cerkev v Sloveniji pred vojno nekaj desetnih verskih časopisov, sme tam danes izhajati samo en majhen verski list, štirinajstdnevnik, z naslovom „Družina“. Še ta edini list je v nakladi omejen in tako rekoč cenzuriran po državnih oblasteh. Tako danes en in pol milijona Slovencev v domovini nima niti toliko verskega čtiva kot nekaj deset tisoč slovenskih beguncev in izseljencev v svobodnem svetu.

Če si ljubca ta prava ...

Če si ljubca ta prava,
podaj mi roko,
da boš zdrava ostala,
dokler me ne bo.

Če si ljubca ta prava,
podaj mi roko,
saj pojdem na rajžo,
k'me dolgo ne bo.

Narodna pesem

RAVNO NAROBE...!

Na neki večji proslavi na Dunaju sta se pred leti sešla tudi kardinal Innitzer in tedanji državni predsednik Körner (sedaj že oba pokojna). Predsednik je bil oblečen praznično črno, kardinal škofovsko rdeče.

Ko si sežeta v roke, pravi kardinal z rahlim nasmehom: „Gospod predsednik! Danes je pa narobe. Vi ste črn in jaz rdeč!“

ŠE PREMALO PREVIDEN

Dvakrat na dan si je snažil zobe. Dvakrat na leto ga je zdravnik temeljito preiskal. V dežju in snegu je nosil gumijaste galoše, da se ne bi prehladil. Vsako noč je spal osem ur pri odprtem oknu. Rad je jedel svežo zelenjavo, nikdar ni kadil in nikakega alkohola pil. Vsak dan se je sprehajal v svežem zraku. Včeraj pa so ga vendar pokopali. Zakaj? Pozabil je, da ne sme hoditi po napačni strani ceste, pa ga je avto povozil.

Prostovoljci, naprej!

V neki angleški cerkvi je bila poroka. Poročenca sta prosila, da bi ju duhovnik poročil po sv. maši. Po božji službi se duhovnik obrne k zbranemu ljudstvu in pravi: „Prosim, da stopijo tisti, ki se hočejo poročiti, v ospredje.“ Nastalo je prerivanje in nekaj zmešnjave in končno je stalo pred pastorjem petnajst deklet in en moški.

Spreobrnjenec

Možakar, ki že dalj časa ni prihajal v cerkev, se je pojavil v cerkvi. Duhovnik ga je zagledal in mu je bilo to všeč. Ko ga je pozneje srečal, mu je dejal: „Drago mi je, da ste prišli s svojo soprogo tudi vi v cerkev.“

„Veste, gospod župnik,“ mu je odvrnil možakar, „imel sem na izbiri dvoje in sem raje izbral vašo pridigo kot njeno...“; pri tem je potrepljal svojo ženo po rami.

*

Neki postni pridigar, ki se je zavedal svojih skromnih pridigarских sposobnosti, je nastopil pridigarско službo za slavnim patrom Bourdaloue v Rouenu na Francoskem.

V šali je pripovedoval: „Ko je p. Bourdaloue pridigal v Rouenu, je povzročil mnogo

nereda: umetniki so zapuščali svoje delovne sobe in ga šli poslušat, zdravniki so zanemarili svoje bolnike, matere so zapuščale hiše itd. Ko sem pa jaz prišel za njim naslednje leto, sem vse to spravil v red...“

Poznavalec konj

Prebrisani kmet, dober poznavalec konj, je prišel na konjski sejem, da si kupi konja. Prekupčevalec mu ponuja konja in pravi:

»Kupite konja, je popolnoma zdrav.«

»Prav rad vam verjamem,« odgovori kmet hudomušno, »saj kako bi drugače doživel tako starost...«

*

Bilo je v šoli. Naenkrat pravi neka učenka učiteljici: „Mene grize bolha.“ Učiteljica odvrne: „Bolha? Saj to ni mogoče, ko si vendar snažna. To ni bolha, to je zmota.“

Čez nekaj časa se spet oglasi isto dekletce: „Gospodična učiteljica! Mene že zopet grize zmota.“

*

Bivši ameriški prezident Truman se je med vojno oglasil tudi v Pisi v Italiji in fotografiral znameniti poševni stolp. Ko je pozneje pokazal to fotografijo prijatelju v Združenih državah, ga je ta potrepljal po rami in dejal:

„Ej, dragi Harry! V Pisi si se ga pa preveč nasekal... Ali ne vidiš, kako si postrani fotografiral?...“

*

Menda se je zgodila protestantskemu misijonarju naslednja zgodba:

Poklicali so ga k zamorcu, ki je bil na smrtni postelji. Duhovnik ga je nagovarjal, da je dolžan vsem vse odpustiti, tudi tistemu vaščanu, s katerim je bil do smrti sprt. „Ali mislite, da bom res umrl?“ ga vpraša zamorec. „Ne vem, toda zdiš se mi zelo slab,“ odvrne duhovnik.

„Naj bo!“ pravi zamorec. „Tudi tistemu odpustim. Vse odpustim!“ Nato malo pomisli in reče: „Ampak če bi ozdravil, naj me pa ta tip ne sreča kje na cesti!“

*

Otroška. — „Jurče, pusti psa pri miru! Zakaj ga vlečeš za rep? Ali ne veš, da te bo ugriznil?“ — „Figo, saj ne grize z repom!“

Odrezal se je. — Policaj zagleda pijanca in zakliče: „Stoj! Ti si pijan!“ — Pijanec se hitro znajde in pravi: „Kaj to! To ni nič. To mine. Da si ti osel, pa ne mine.“

Pri zobarju. — „Saj vam ni treba tako na široko odpirati ust!“ — Pacient: „Ko ste pa rekli, da boste šli s kleščami vanj!“ — „To že, toda jaz bom ostal zunaj!“

Tolažba. — „No, Francelj, kako se počutiš v zakonskem stanu?“ — „Hvala, prav dobro! Moja žena je pravi angel: vsak dan mi pomaga pri pomivanju posode!“

Pogum. — Moj sosed je star 86 let, a še korenjak. Ko je bil zadnjič pri brivcu, mu je ta čestital k dobremu zdravju in izrazil

upanje, da ga bo tudi še za stoti rojstni dan strigel. — Stari mož pa mu reče: „Mogoče me boš res, saj še kar dobro izgledaš!“

Na obroke. — Sodnik: „Tožitelj trdi, da ste mu prisolili pet zaušnic!“ — Obtoženec: „Ni res, dal sem mu samo eno! Ker pa je bolj slaboten, sem mu jo dal v petih obrokih!“

Fantovska. — Ivan se je vrnil s krokanja šele ob treh zjutraj. V hišo je prišel neslišno. Ko pa se je sezuval, da bi šel spat, mu pade čevljev na tla. Tedaj se prebudi mati in vpraša: „Kaj pa že rogoviliš?“ — „Oh, danes bomo prej začeli,“ je v naglici odgovoril in potlej mu ni kazalo drugega, kot da se je napravil in obul ter odšel od doma — na delo.

Kaj je novega med nami?

V ANGLIJI

Božič: Ves spored tako Miklavževih večerov kot tudi cerkvenih opravil ostane tak, kot je bil objavljen v obeh prilogah „Naše luči“. Sv. mašo na prvi petek v decembru bo opravil g. p. Lang v naši kapeli v Londonu ob 8. zvečer. — Naših rajnih smo se spomnili že na vernih duš dan, posebej pa še na „spominsko nedeljo“, ki so jo tu praznovali 11. novembra.

Poroka: V župnijski cerkvi Castleford, Yorkshire, sta se 27. oktobra poročila Jožefa Cugelj in Izidor Bracar. — Čestitamo!

Krst: V cerkvi Kristusa Kralja v Bedfordu je bil v nedeljo, 4. nov., krščen Anton Drago Krivec. — Mnogo zdravja in sreče!

Blagoslovi domov: V nove domove so se preselili v Burnleyu Jakšetovi in Kirarjevi ter dali oba domova tudi blagosloviti.

V BELGIJI

Liège — Limburg

V družini ge. Olge Koželj, poročena Himul, je prvorojenka Lilijana dobila brhkega brata, ki je pri sv. krstu dobil ime Danijel. Čestitamo!

Ga. Brumec iz Mechelena je v Genku

dobro prestala težko operacijo. Ga. Koželj iz Waterscheja se je po nekaj tednih klinike smela vrniti domov. V Lanakenu se zdravita g. Franc Korber in g. Just Polavdar.

Vsem našim dragim **bolnikom**, tudi tistim, za katere morda ne vemo, želimo obljube tolažbe betlehemskega Deteta.

V Zwartbergu je dotrpel g. **Peter Janež**, plemenit človek, izredno marljiv delavec in zgleden kristjan. Bil je eden najzvestejših obiskovalcev slovenske službe božje. Društvene zastave in lepo število rojakov ga je spremljalo k zadnjemu počitku. Počivaj v miru, dragi Peter!

V Eisdeni se je naša skupnost poslovila od g. **Antona Globokarja**. Bil je priden delavec tudi on. S pokojnim g. Štefanom Rogljem, s katerim je bil v svaštvu, sta dolga leta skupaj delala v rudniku, skupaj pela, hkrati sta dobila pokojnino, istočasno sta se zdravila v Lanakeni in še na božji njivi v Eisdeni počivata drug poleg drugega. Pokojnemu Antonu so kot bivšemu odličnemu basistu pevci ob grobu zapeli žalostinko. V imenu Društva sv. Barbare se je poslovil tajnik g. Anton Smerke.

Obeh pokojnikov se spominjajmo v molitvi!

Novi odbor društva „Slavček“, kateremu predseduje ga. Marija Cesar, je na Martinovo nedeljo priredil vinsko trgatavo. Udeležba je bila presenetljivo obilna in tudi veselega razpoloženja ni manjkalo. Pevci iz Waterscheja in Eisdena so pod vodstvom ge. Alojzije Novak lepo zapeli nekaj zdravic.

Pevci iz Waterscheja so lepo predstavili slovensko pesem in slovensko narodno nošo na **mednarodni vinski trgatavi** v Rupelmonde pri Antwerpenu. Za nastop so se zelo pridno pripravljali, saj so skozi dalj časa imeli dnevne pevske vaje. Čestitamo!

Slovenci iz Genka in Eisdena so na Vse svete spoštljivo počastili **spomin dragih pokojnih**. V Eisdenu so skupno obiskali obe pokopališči. Društva so uredila grobove in postavila svečke tistim, ki nimajo več svojcev med nami. Pevski zbor pa je pod vodstvom g. Vilija Roglja zapel žalostinke. Vsi navzoči pa smo molili za vse naše pokojne.

Na prvo nedeljo v novembru je Društvo sv. Barbare iz Eisdena imelo svoj **družabni večer**. Na programu so bile ljubke deklamacije naših najmlajših in lepa narodna igra, katero so igralci v režiji g. Alojzija Raka ml. prav lepo podali. Večer je potekal v prijetni domačnosti.

Charleroi-Mons-Bruxelles

Nov grob: V sanatoriju v Marcinelle je 19. okt. umrl rojak g. **Mihael Krofl** iz Gilly. Še pri zavesti je pobožno prejel vse zakramente za umirajoče ter tako lepo spravljen z Bogom zapustil ta svet. Večje število rojakov se je udeležilo pogreba. Pokopan je v Marcinelle. Naj počiva v miru! — Pokojni se je rodil leta 1899 v kraju Raztez pri Brežicah v Sloveniji.

Naši bolniki: V drugi polovici meseca oktobra je zbolela na poliomyelitis 5-letna Elenčica iz družine Plečnik v Dampremy. Zdravi se v Hopital-Civil v Charleroi. Pravi jo, da ji gre na bolje. — Vrnila se je domov ga. Terezija Korene, ki se je dalj časa zdravila v kliniki Notre Dame v Charleroi.

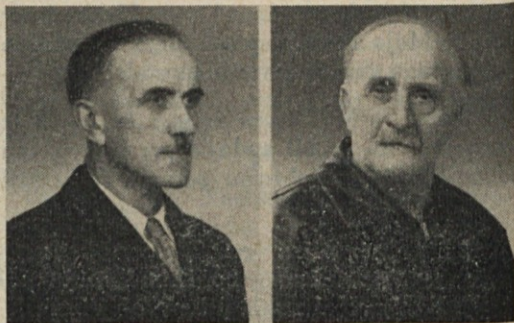
Poroka: 20. oktobra je popeljal pred oltar g. Jurij Kodrun iz Wanfercée-Baulet domačinko gdč. Anne-Marie Massart. Mlademu paru želimo božjega blagoslova!

Obvestilo: Slovensko **miklavževanje** bo letos v nedeljo, 23. decembra, v dvorani „Familia“ v Gilly-Haies. Začetek ob štirih popoldne. Vsi toplo vabljeni!

V FRANCII

Pas-de-Calais

Decembar je mesec lepih **družinskih praznikov**. 4. decembra naši rudarji praznujejo svojo zavetnico **sv. Barbaro**: Liévin z mašo ob 8. uri, Méricourt pa z mašo ob 10. uri. Nato pa bodo člani društva prežive-li nekaj ur v veselem razpoloženju.

Levo: **VENDELIN STRAJNAR**, zvest član Društva sv. Barbare v Liévinu. — Desno: **DRAGUTIN VRAN**, dolgoletni član istoimenskega društva v Bruay-en-Artois.

Miklavževanje bo v Bruay 9. dec. ob 5. uri pop. Ob 4 popoldne bo ta dan sv. maša. — V Méricourt-Mines bo miklavževanje v nedeljo, 23. dec., ob 4 pop. v dvorani Mlinar. Na obe prireditvi vsi najlepše vabljeni!

Božič, najlepši družinski praznik, bomo praznovali s pripravami na sledeči način:

Duhovna obnova za Lille 2. dec. ob 5 popoldne pri sestrah, Rue Nationale 99. — V **Croisilles**: 15. decembra ob 7 zvečer. — **Roufflin-Ricametz**: 16. dec. ob 5 popoldne. — **Meurchin**: 18. dec. ob 9 zjutraj. — **Wingles**: 19. dec. ob 8 zjutraj. — **Vendin-le-Vieil**: 22. dec. ob 6 zvečer. — **Liévin**: 23. dec. ob pol 8 zjutraj. — **Méricourt-Mines**: 23. dec. ob pol 10 zjutraj in 24. dec. ob 8 zjutraj in ob 11 ponoči. — **Bruay-en-Artois**: 24. dec. ob 7 zvečer. — **Armentières**: 25. dec. ob 5 popoldne.

Polnočnica: v Méricourt-Mines v Slovenski kapeli 24. decembra ob 12. uri. — V **Lievnu** 25. decembra ob 1,15. — Sv. maša v **Bruay** 25. decembra ob 1 popoldne. —

V septembru je diplomiral Venceslav Miklavc za radiotehnika. Čestitamo!

◇ Vsem rojakom milostipoln Božič!

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo **popoldne** ob petih v kapeli MONTCHEUIL, 35 rue de Sèvres, Paris 6e, métro: SEVRES-BABYLONE. Slovenska pisarna (7 rue Gutenberg, pritličje, levo, Pariz 15e, métro: Charles-Michels, tel. BLOmet 89-93) je odprta vsak torek in četrtek popoldne.

Miklavževanje bomo imeli v nedeljo, 9. decembra, takoj po sveti maši. Kdor hoče sodelovati, naj javi vsaj teden dni prej, da bo veselje pri otrocih (malih in velikih!).

V **adventnem času** se bomo potrudili, da se notranje pripravimo na praznik rojstva Kristusovega.

Na **sveti večer** (24. decembra) bomo imeli **POLNOČNICO ob pol enajstih**, priložnost za sveto spoved bo od pol devetih dalje, med spovedjo pa bomo v kapeli postavili jaslice in po domači navadi praznovali sveti večer.

Tudi na **Novega leta dan** bo sveta maša kot po navadi.

Zadnjo nedeljo v oktobru smo imeli **Slomškovo proslavo**, da smo se tako dostojno spomnili enega največjih Slovencev, za katerega upamo, da mu bo Cerkev dala najvišje priznanje pred vsem svetom. Za vse nas pa seveda velja, da se bomo najlepše oddolžili njegovemu spominu, če bomo tega velikega Slovenca posnemali v njegovi zvestobi do vere in Cerkve ter v njegovi ljubezni do naroda.

Sestra Jožefa Zafošnik iz reda usmiljenk

„Jaz sem pa **MICIKA DUH**, vedno vesela in znam tudi 'juckati'. Stanujem v Auferville (S-et-M), Francija.“

Pri **FORJANOVIH** v Noray-sur-Oureq (Aisne)

sv. Vincencija, ki se je požrtvovalno udeleževala v naši farni skupnosti, je v oktobru odšla v Kanado, kamor so jo poslali predstojniki. Sestri Jožefi, ki je doma iz Črnega vrha, želimo na novem mestu prav dosti božjega blagoslova.

Krst: Zmago Korošec, sin Stanislava od Svete Trojice nad Cerknico in Alojzije Ključar z Blok, je po krstni milosti postal deležen Kristusove zmage in njegovega odrešenja. Botrovala sta mu Franc Katern in Anica Ključar.

VERSAILLES. — Krščena je bila Monika Prša, kateri je botrovala Cilka Zajc.

VIERZON (Cher). — 20. oktobra sta si pred oltarjem obljubila zakonsko zvestobo gospodinjska učiteljica gdč. Zofka Jankovič, hčerka našega vedno veselega Janka iz Tucquegnieux (tudi ona je vedno vesela), in profesor gosp. François Rabaron. Poroke so se udeležili vsi trije slovenski gospodje iz Pariza ter v imenu vseh sorojakov prinesli čestitke mlademu paru, ki si je nadel nalogo, da bo pri svojem vzgojnem poklicu prinašal tudi v daljne dežele Kristusovo blagovest.

INDRE. — 28. oktobra smo se zbrali pri sveti maši v Verneuil-sur-Igneraie (ne v Chazelet, ker nas je sedaj v prvem kraju več), bilo nas je kar lepo stvilo, še lepše pa je bilo razpoloženje in z veseljem čakamo, ko se bomo zopet zbrali.

DANASNJI ŠTEVILKI SO PRILOŽENE POŠTNE NAKAZNICE. KO JIH BOSTE VZELI V ROKE, SE SPOMNITE DVEH STVARI: 1 — „NAŠA LUČ“ SE VZDRŽUJE EDINO OD NAROČNINE, 2 — DVAKRAT DA, KDOR HITRO IN PRAVOČASNO DA. Zato pa: KAR MOREŠ STORITI DANES, NE ODLAŠAJ NA JUTRI.

Ob Luksemburgu

Tucquegnieux-Marinc. — V mestu Vierzon, département Cher, se je 20. okt. poročila Zofka Jankovičeva s Francetom Rabaronom. Vsem, ki so ji osebno, pismeno ali brzojavno želeli srečo v zakonu, se na tem mestu najlepše zahvaljuje, posebno še č. gg. Cretniku, Flisu in Lavriču, ki so prihiteli na ženitovanje. Bog povrni! — Čestitam novoporočencema še posebno, ker sta se odločila, da gresta delovat v misijone. Želimo jima srče v življenju in blagoslova na misijonski poti.

V Tucquegnieux je umrl konec septembra **Nikolaj Zdanovič** vsled raka. Bil je velik prijatelj Jugoslovanov, po rodu pa Rus. Ob vsaki priliki je pomagal, večkrat celo z denarimi podporami, zato je prav, da se ga na tem mestu spomnimo. Bog mu daj za služeno plačilo!

Selškov ata se zdaj zdravi doma. Dobra ženka, raznašalka „Naše luči“ in pridna cerkvena pevka, mu skrbno streže. Bog daj, da bi si kmalu pozdravil oči in pljuča.

Teta Rudolfa Tomca si je pri nesrečnem padcu zlomila roko. Upamo, da bo okrevala, čeprav je že v letih.

Dosti hudega je morala prestat v življenju Poljanskova mama, ki je podarila možu kar 11 otrok. Nič čudnega, da ji je srce oslabilo. Njeni otroci že od vsega početka raznašajo „Našo luč“, pratiko in Mohorjeve knjige. Tudi njej želimo zdravja, da bi mogla biti še dolgo let v oporo možu in družini.

Clouange. — V soboto, 20. okt., sta se poročila Pio Zufferli, doma iz Beneške Slovenije, in Ana Faletič, iz Livka pri Kobaridu. Mnogo sreče!

Aumetz. — Naša služba božja ni več ob pol osmih, ampak ob 8. uri.

Iz vzhodne Lotaringije

Na grobovih smo bili. Na velikih pokopališčih v krajih Merlebacha, Stiring-Wendel, Creutzwald, Cité Jeanne d' Arc počiva že na stotine naših rojakov. Pred vojno sem začel delati seznam po posameznih župnijah. Vojna me je prehitela, da nisem več

mogel dela nadaljevati. — 22 rojakom, ki so se letos poslovili v bližnji okolici od tega sveta, se je kot 23. pridružila daleč naokoli najstarejša rojakinja **Marija Roglič**, 93 let stara, roj. Lebarič 1. 1869 v Pristavici na Stajerskem, umrla 13. okt. v Creutzwaldu. — Lepih nagrobnih rož so rojaki prinesli svojim rajnim zelo veliko, k spovedi in obhajilni mizi jih je žal prišlo le premalo. Za božične praznike nikar ne ostanimo doma! Vsem sorodnikom: Iskreno sožalje!

Za **krst** je v zadnjem času bila prijavljena le Bernardka, ki je razveselila v oktobru očeta Lojzeta Lovšin in mater Štefko Hrovat v Farébersville. Naj raste dete v milosti pri Bogu in pri ljudeh! Krščena je bila 11. nov. v Merlebachu.

Pred oltarjem so prisegli drug drugemu **zakonsko zvestobo**: 13. 10. v Creutzwaldu-Neuland Ferdinand-Franc Mauri (Mavrič) in Avrelija (Reli) Gubanski. Pri poroki sta sprejela čez 70 voščilnih pisem, razglednic in darov. Najlepši dar pa naj jima podeli božji Ženin s svojim mogočnim blagoslovom! — Po božji blagoslov pred oltar so še stopili Karel Kaluža in Ana Weber, Franjo Simičević in Gabrijela Andrzejewski; dne 10. 11.: Martin Vodenik in Branka Šmit; istega dne v Habsterdicku: Ernest Pestotnik in Terezija Janežič. — Bog vam daj vso srečo, ki jo želite! Mlade družine, ne pozabite! Sv. vera posega silno globoko v družinsko življenje. Ostanite ji zvesti, živite po njej!

Megla, mraz, sneg se že ponuja in nam naznanja **prihod božične noči**. Sprejmite za Božič vsi Jezusa v svoje srce! Glejte **program spovedi in sv. maš**:

Cité Jeanne d' Arc, 18. 12. (Spoved od 7. do 8. ure, g. Dejak in jaz. Ob 8. sv. maša s pridigo). Popoldne od 14. do 15. ure: Cité des Chênes.

Cité Habsterdick, 19. 12. (Spoved od 7. do 8.30, g. Dejak in jaz. Ob 8.30 sv. maša, vmes spovedovanje). Popoldne od 14. do 15. ure: spoved v Cité Behren.

Cité Neuland-Creutzwald 20. 12. (Spovedovanje od 6.30 do 7.30 in med sveto mašo (g. Dejak). Popoldne od 14. do 15. ure: spovedovanje v Cité Farébersviller.

Petek, 21. 12.: spovedovanje po sv. maši v Merlebachu, enako v soboto, 22. 12.

V nedeljo, 23. 12.: Merlebach (V župni cerkvi spovedovanje od 6. do 8. ure, Hospice Ste Elisabeth od 9. do 10. ure. Ob 10. uri sv. maša. Nato spovedovanje bolnikov.)

Ponedeljek, 24. 12.: Merlebach. (Spovedovanje v župni cerkvi od 6.30—8. ure in od 14.—16. ure. — Hospice Ste Elisabeth: spoved od 21.—22. ure. Ob 22. uri polnočnica s skupnim svetim obhajilom.)

Za Božič, 25. 12. bo v Hospice Ste Elisabeth spoved od 9.—10. ure, nato slovesna sv. maša in ob 11. uri še ena sv. maša.

Sreda, 26. 12. (sv. Štefan): spoved v Creutzwaldu od 6.—7. ure, v Cité Maroc od 7.—9. ure. Ob 9. uri slovesna sv. maša s pridigo.

Sobota, 29. 12.: spoved od 6.30—7.30 v Merlebachu.

Nedelja, 30. 12.: spoved od 6.—8. ure v župni cerkvi v Merlebachu, od 9.—10. ure pa v Hospice Ste Elisabeth. Sv. maša ob 10. uri.

Ponedeljek, 31. 12.: (sv. Silvester) spoved v župni cerkvi Merlebach od 6.30—7.30 zjutraj.

Novo leto, 1. januarja 1963 od 6.—8. ure spoved v župni cerkvi od 9.—10. ure spoved v Elisabeth-hiralnici, nakar je ob 10. uri slovesna sv. maša v Hospice Ste Elisabeth.

Shranite to številko „Naše luči“ in izberite si primeren čas ter pridite gotovo. Praznujte sveto noč z božjim Detetom v srcu!

Vse dobro vam s tem želi vaš slov. župnik Stanko Grims v Merlebachu.

V NEMČIJI

Bavarska

Monheim über Donauwörth. — G. Niko Knez, ki je letos v Eichstättu dokončal gimnazijo, je oktobra stopil v bogoslovje. Meni da je to doslej prvi primer, da se je slovenski študent-izseljenec v Nemčiji odločil, da postane duhovnik. Vsi rojaki mu želimo, da bi ga božji klic srečno pripeljal do cilja, do duhovništva. — Morda pa bo kdaj kot dušni pastir deloval med nami izseljeneci?

München. — Slovenske sv. maše imamo sedaj v eni najlepših münchenških cerkva v Asam- ali Johannes-Nepomuk-Kirche. Cerkvica je kot nalašč za naše maše: ne prevelika, v baročnem slogu (naši rojaki se zlepa ne navadijo na moderne nemške cerkve — preveč toge in mrzle se jim zdijo), v središču mesta.

G. dr. Otmar Pirkmajer je že toliko okreval, da je spet doma po dolgih mesecih zdravljenja v bolnici. Želimo mu skorajšnjo okrevanje!

Rojak FRANC BREGANT in gđc. INGE MAUTNER na dan poroke lanskega 25. novembra v Nördlingenu v Nemčiji. Letos sta obhajala prvo obletnico skupnega življenja, vesela, srečna in zadovoljna. — Prvo leto zakona je lahko odločilno za vse poznejše zakonsko in družinsko življenje. Kdo si ne želi, da bi ga naši novoporočenci vedno — kot naša dva na sliki — preživljali v sreči in harmoniji?

Slovenski sezonski delavci, ki s potnimi listi prihajajo v Nemčijo na delo in boljši zaslužek, so od našega dušnopastirskega urada prejeli pismo z vabilom, da se povsod, kjerkoli že so, pridno udeležujejo nedeljske maše ter ne pozabijo na versko življenje. Odziv na pismo je bil zelo velik. Dušnopastirski urad je prejel vrsto pisem, v katerem se rojaki zahvaljujejo za pozornost. Nekaj primerov:

Dingolfing: „Zelo me veseli, ko vidim, da skrbite za naše ljudi v tujini. Trdno sem bil prepričan, da se duhovna organizacija v Zapadni Nemčiji malo briga za naše rojake, ker smo maloštevilni in raztreseni po vsej Nemčiji. Sedaj pa vidim, da sem bil v veliki zmoti,“ piše rojak R. Z.

Landshut: Delavec E. M. piše: „Izrekam

JANEZ ADAMIČ in FANI BOGATAJ na dan poroke 20. oktobra 1962 v Nürtingenu pri Stuttgartu v Nemčiji.

Vam najlepšo hvalo za skrb, ki jo imate do izseljencev”.

Traunreut: Izseljenec E. E. piše: „Zelo me je razveselilo, ko sem prejel Vaše pismo. Jaz sem celo stran čital in se mi je od začetka do konca do padlo...”

Bischofswiesen: Uslužbenka A. S. sporoča: „Najprej bi se Vam zahvalila za pismo, ki sem ga z velikim veseljem čitala. Zelo mi ugaja, da tudi tu v tujini niso pozabili naši župniki na nas.”

Tako in podobno so pisali in še pišejo naši delavci, ki so prišli iz domovine. Preveč prostora bi vzelo, če bi hoteli vsaj še nekatera, bolj zanimiva pisma, objaviti.

■ **Tej številki „Naše luči“** je kot vedno pridana priloga „Med nami povedano“. Rojake prosimo, da si skrbno ogledajo spored maš in spovedovanja pred božičnimi prazniki na Bavarskem in po njih.

Baden — Württemberg

V soboto, 27. okt. je bila v župnijski cerkvi Marienpfarre v Stuttgartu **krščena** mala Irena, prvorojenka Jožefa in Ivanke Vipavc, r. Jelen. Staršem naše prisrčne čestitke in voščila!

Poroke: 20. okt. dopoldne sta se v župnijski cerkvi Stuttgart-Wangen poročila Anton Bukovšek in Viktorija-Beata Kukovič, popoldne istega dne v Nürtingenu Janez Adamič in Fani Bogataj, 28. oktobra pa v Stuttgart-Degerloch Janez Kovač in Jožica

Spodnja slika:

„Družinski tercet“ Milene, Mire in Borisa FRITZ iz Garchinga pri Münchenu (Nemčija). Ze lani so nas razveselili, ko so na božični proslavi zapeli slovenske božične pesmi. Kot se sliši, se že spet pridno vadijo za letošnjo božičnico v Münchenu. Vsi napeto pričakujemo njihov „program”...

Skupina naših rojakov po prvi slovenski službi božji v Heidelbergu dne 10. septembra 1962.

Geršak. Bog daj vsem lepo skupno življenjsko pot!

Heidelberg. — Tu se nam je to pot večerna maša v kapeli univerzitetne klinike dne 21. okt. še vse drugače obnesla kot prvič. Število udeležencev se je podvojilo; bilo nas je okrog 60, večinoma Ribničanov. Sv. maši je sledil družabni večer, kjer je bilo dovolj časa za prijetno zabavo, razgovore, za „Našo luč“ pa priložnosti, da si je pridobila novih znancev in prijateljev. — Prihodnjič se tam vidimo na tretjo nedeljo v adventu, dne **16. decembra** ob pol sedmih zvečer. Poprej bo prilika za adventno spoved.

Rojak Franc Kogovšek iz Stuttgarta je odšel na obisk k prijatelju Stanleyu Rusu v Cleveland v Združenih državah Amerike.

Porurje

Poroke: V zadnjem času smo imeli zopet pet porok. To je znak, da bo šlo življenje naprej. — V Essen-Bergeborbecku sta se 14. sept. poročila Anton Marinčič, roj. v Vrbovcu, župnija Dobrnič na Dol., in Valburga Mlakar, rojena v Strmcu, župnija Leskovec pri Ptuju. — V Sterkrade sta si 18. okt. obljubila življenjsko zvestobo Maks Slavček iz Partinj, župnija Sv. Jurij, in Ana Erhatič iz Zagorcev, župnija Sv. Lovrenc v

Slovenska kapelica v Sterkrade na Westfalskem (Nemčija). Ob nedeljah in praznikih jo rojaki radi obiskujejo, ker je v njej slovenska služba božja ob 11. uri dopoldne. V tej kapelici St. Josefhospitals je bilo krščenih že nekaj ducatov slovenskih otrok in mnogi so v njej sklenili zakon.

Slovenskih goricah. — V soboto, 20. okt., je bil pa pravcati poročni dan za Alténessen, saj so tam trije pari stopili pred oltar: Jožef Bercko iz Ratanske vasi pri Rogaški Slatini je vzel Kristino Gabrič iz Razteza pri Brestanici. Nevestin brat, Jožef Gabrič, se je zvezal s Štefko Češek, rojeno v Lokvah pri Brestanici. Nikolaj Jagodic iz Most pri Komendi pa z Brigito Köhler iz Essena. — Vsem mladim parom iskrene čestitke in obilo božjega blagoslova na novi, skupni življenjski poti!

Vinska trgatav: „Sladko vince piti, to me veseli — dobre volje biti svoje žive dni...“, to pesem, ki jo je sestavil škof Slomšek, je zapela na vinski trgatvi v Osterfeldu v nedeljo, 7. oktobra, vsa dvorana. Okrog 500 Slovencev iz Porurja se je namreč udeležilo te družabne prireditve Mladoslavencev iz Oberhausena. Na njej so naši delavci iz Porurja za nekaj ur doživeli košček domovine v veseli družbi, ob slovenski pesmi in godbi, ob pogledu na oder, ki je predstavljal slovensko pokrajino z gostilno, kostanjem in brajdo, s katere so lahko sami trgali grozdje, če so imeli srečo pri srečkah.

Rojake na vinski trgatvi je pozdravil g. Martin Zapotnik iz Meerbecka. Duhovni svétnik preč g. Božidar Tensundern iz Recklinghausena pa je poslal vsem navzočim pisemne pozdrave z željo, da bi se lepo zabavali. Svoje pismo je zaključil: „Žal mi je, da se ne morem osebno udeležiti vaše prireditve, ker sem službeno zadržan. Prosim vas pa: **Ostanite zvesti Bogu, zvesti svojemu narodu, zvesti svojemu materinemu jeziku!**“

Vsi sveti: Za Vse svete, 1. novembra, smo imeli Slovenci v Sterkrade in v Alténessenu

skupne nagrobne svečanosti, katerih se je udeležilo veliko število rojakov. Obiskali smo grobove naših ljudi, ki počivajo v tuji zemlji, in pomolili za pokoj njih duš. V Sterkrade-Königshardt pa smo prižgali zopet svečo „10.000“ v spomin slovenskim vojakom-domobrancem, ki so jih sedanje oblasti v domovini junija meseca 1945 pobile v gozdovih Štajerske in v Rogu na Dolnjemskem. Ker se teh pokojnih v domovini še danes ne smejo javno spominjati, smo to storili Slovenci v svobodnem svetu.

V NIZOZEMSKI

Slovenska društva sv. Barbare v Hoensbroeku, Heerlerheide in Lindenheuvelu ter slov. pevsko društvo „Zvon“ so imela vsako svojo vinsko trgatav, ki so zadovoljivo uspele.

Slovesnosti ob **60-letnici holandskih šol. sester** v Heerlerheide, kjer imamo že dolgo vrsto let mesečno službo božjo, smo se udeležili tudi mi. „Zvon“ je častitim sestram s slovensko pesmijo napravil prijazno podoknico. V imenu naše skupnosti je čestital zvezin predsednik g. Anton Kozolè. Drugo nedeljo v oktobru je „Zvon“ med slov. službo božjo ob navzočnosti vseh č. sester lepo izvajal Tomčevo sv. mašo. Č. sestre so naše pozornosti bile zelo vesele.

Po vseh naših kolonijah smo počastili spomin naših dragih **pokojnih**. Posebno slovesno to vsako leto po zaslugi „Zvona“ napravijo rojaki iz Heerlerheide. Molili in zapeli smo tudi na grobu dobrega patra Teotima.

OCHSOVEGA GEORGA (-JURJA) iz Osterfelda v Porurju (Nemčija) peljejo h krstu. Kako se je svet predrugačil! Včasih je bilo treba nesti otroka h krstu uro daleč peš, danes pa se že novorojenček vozi z avtom! Če človek malo pomisli, lahko uporabimo tehniko tudi tako, da lažje izpolnimo verske dolžnosti. Kaj je danes oddaljenost 5 kilometrov od cerkve? Če imaš avto, si v petih minutah tam.

Naši rojaki
iz Göteborga (na
Švedskem) in okolice
ob praznovanju
stoletnice tamkajšnje
kатолиške župnije
26. avgusta 1962.

Ge. Repec iz Brunssuma se je, hvala Bogu, zdravje obrnilo na boljše. Ge. Drenovec, tudi iz Brunssuma, so v bolnici odstranili oko. Kmalu se bo mogla vrniti domov.

Omenjenima gospema, našim rudarskim bolnikom in vsem, za katere še ne vemo, želimo obilje tolažbe od novorojenega Deteta.

NA ŠVEDSKEM

Oskarström. — V nedeljo, 2. sept. 1962, je bilo romanje švedskih katoličanov v Oskarström. To romanje je vsako leto. Pridejo katoličani iz vse južne Švedske od Göteborga do Malmö, Jönköping in Kalmar. Zberejo se pri Marijini kapelici v bližini Oskarströma in potem gredo v procesiji peš 5 km do župnijske cerkve, kjer je sveta maša na prostem. Letos je bilo okrog tisoč vernikov, med njimi tudi 30 Slovencev in približno toliko Hrvatov. To je veliko število, če upoštevamo razdalje in majhno število katoličanov (ki jih je le 4 odst. prebivalstva). Slovesnost letošnjega romanja je posebno povzdignila navzočnost novega katoliškega škofa za Švedsko in papeškega delegata za Skandinavijo iz Kopenhagena, ki je tudi opravil pontifikalno sv. mašo in pridigal. Slovenci smo imeli priliko, da se pozdravimo in se pogovorimo med seboj. Mnogi smo namreč znanci in prijatelji, pa smo tukaj tako daleč narazen, da imamo le redko priliko, da se snidemo.

Malmö. — V nedeljo, 9. sept., je spet bil med nami slovenski duhovnik in imel ob 11. uri sv. mašo in slovensko pridigo. Upajmo, da se bo kmalu naselil za stalno med nami na Švedskem.

Eskilstuna. — Precej Slovencev nas je raztepenih po raznih industrijskih krajih tukaj okoli. Kako radi bi se od časa do časa zbrali in kakšno „po naše rekli“! Toda razdalje so velike in mnogi se niti ne poznamo med seboj. Tukajšnja katoliška župnija ima dobrega in simpatičnega župnika, Letonca po rodu. Pogosto nas obišče in se pogovorimo v „panslovanskem“ jeziku. V nedeljo, 15. sept., je bil med nami tudi slovenski duhovnik, ki je prišel iz Francije. Ker nismo prej vedeli, nas je prišlo le malo. Slovenskega dušnega pastirja težko čakamo, saj bi prinesel med nas del naše drage in pristne domovine.

Nibro. — Tu blizu se je 19. okt. žalostno poslovil od tega sveta vsled slabih družinskih razmer rojak Ignac Fidler, doma iz Murske Sobote, roj. 1931. Preko Av-

† IGNAC FIDLER

strije je prišel z ženo, po rodu Madžarko, in dvema otrokoma proti koncu l. 1961 na Švedsko. Pridno je delal in lepo zaslužil v tovarni. Toda za srečo je treba še kaj drugega, ne le denarja. Tako je ostalo sedaj troje otrok brez očeta in četrti je na poti. Pokopali so ga šele osmi dan in po švedskem običaju v z zelenjem odeto jamo. Šest mož, oblečenih v salonsko črno suknjo in s cilindrom na glavi ga je nosilo.

Iz pokrajine Skone. — Leta 1961 v mesecu marcu je prišla prva večja skupina Slovencev na Švedsko. V zbirališču v Malmö so tedaj prav lepo razlikovali Slovence, Harrisburgu v Pensilvaniji. Ta zveza ima da človeka poznajo po narodnosti. Opažam pa zadnje čase, da mnogi naši fantje na vprašanje, kdo so, povejo samo, da so Jugoslovani. Pozabijo povedati, da so Slovenci. Najprej je treba vedno povedati, da smo Slovenci. To je potrebno, da tujci spoznajo naš narod. Je tako tudi prav, saj slovenski narod obstaja že dolga stoletja. Ime države, v kateri danes živi večina Slovencev, pa je le od konca prve svetovne vojne, t. j. od leta 1918.

Mislimo, da bi bilo tudi za nas Slovence na Švedskem dobro, da bi se nekoliko bolj seznanili z zgodovino slovenskega naroda, kateremu pripadamo. V tem pogledu bi se lahko poslužili Mohorjeve družbe, pri kateri lahko naročimo razne povesti in knjige zgodb, ki so se godile na ozemlju, ki so ga Slovenci v davniini naselili.

Še nekaj o rudarjih! V rudniku Bijuv je sedaj zaposlenih tudi nekaj Slovencev. So pa izgledi, da jih bo sčasoma še več. Pri delu v rudniku sta se doslej poškovala le dva, Toni D. in Jože K. No, hvala Bogu, sedaj sta zopet oba zdrava. Priporočajmo se vsi naši rudarski zaščitnici sv. Barbari, za njeno varstvo pri delu. Ta mesec je njen god. — J.

V ITALIJI

Rim. — V nedeljo, 28. okt., smo tukajšnji Slovenci proslavili Slomškov dan. Ob tej priložnosti nam je maševal sam mariborski škof dr. Držičnik, ki je sedaj tu na vesoljnem cerkvenem zboru. V svojem govoru je kot naslednik Slomška na škofijski stolici v Mariboru pozval navzoče, naj molimo, da bi bil ta veliki mož kmalu proglašen za blaženega. Zatekajmo se k škofu Slomšku za pomoč v svojih težavah! Tudi denarna sredstva je treba zbirati za stroške te ve-

like zadeve. Priporočal je tudi, naj prosimo škofa Slomška, da izprosi zdravje nadškofu dr. Vovku, ki leži v Rimu močno bolan.

Po maši nam je v dvorani govoril prelat dr. Pogačnik, generalni vikar ljubljanske nadškofije. Priporočal je molitev za to, da bi Bog dal Sloveniji novih duhovnikov. Nato so bile zanimive skioptične slike iz življenja Slomška. Pri prireditvi tudi ni manjkalo petja in plemenite družabnosti.

Z useh vetrov

Združene države (USA). — „Kranjsko-slovenska katoliška Jednota“, velika zavarovalna družba rojakov v Sev. Ameriki, je imela letos 25. konvencijo (občni zbor) v Harrisburgu v Pensilvaniji. Ta zveza ima svoj sedež v Illinoisu in ima 45.800 članov.

Kanada. — Naši mali iz Toronta, ki so uspešno uprizorili igro „Zvezdica Zaspanka“, so šli igro ponoviti v Cleveland in tamkajšnjim rojakom naredili s tem veliko veselja.

Avstralija. — V Sydneyu se je ponesrečil z motorjem 26-letni **Rudi Belak** s Kapelskega vrha pri Radencih. Zapuščena mlada ženo vdova. — „Avstralski Avseniki“ pravijo v Avstraliji kvintetu „Bled“, ki nastopa s svojo glasbo v Melbournu.

Rojaki pišejo

„V Nemčiji lahko dobimo tudi plošče Avsenikovega kvinteta. Veseli smo te poskočne slovenske godbe.“

Čudno se mi zdi le to, da duet, ki poje ob spremljavi, poje nemško. Ali ni nekam smešno da dva Slovence pojeta: „O du alte Heimat“ in „Auf dem Leiterwagen“? V izgovorjavi se sicer vidi, da pevca nista nemškega rodu, a kljub temu dobijo Nemci, ki te plošče poslušajo, vtis, da so Slovenci pravzaprav slovenizirani Germani in da v Sloveniji pač vse govori in poje nemško! Nemci vedno govorijo le o „Oberkrainer Quintet“. Če rečeš, da tam živijo Slovenci, se ti pa čudijo.“

T. C., Köln

GOSPA
Majda
SVETUJE...

Leto se bliža koncu. Že je tu advent, čas, ko ima gospodinja polne roke dela. Čaka jo temeljito čiščenje stanovanja, ki se mora za praznike kar bleščati od snage. Že premišljuje, kaj in kako s peko in kuho, da bo vsak sladkosec prišel na svoj račun. Vsak ima za božične praznike svoje skrite želje, ki bi mu jih rade izpolnile. V denarnici pa je vsak dan hujša suša. O, to kar brenči v glavi, o, to je hitenja in tekanja!

Danes pa vas še jaz pustim na cedilu in vam ne priskočim na pomoč niti z recepti, pa tudi s praktičnimi nasveti ne! Pač pa vas v tem vašem beganju in naglici opozorim na drugo stvar adventa, na tisto čudovito, skrivnostno polno pričakovanje, ki je z adventom tako tesno povezano. V resnici advent ni čas bogatih in zapeljivih izložb, smrekovih vencev in pisanih električnih luči. Ne, ravno nasprotno od vsega tega! To je čas, ko v pričakovanju zastaja dih, ko polni naše duše sladki mir in zavest, da se

bo kmalu kmalu ob jasticah zasvetila drobna lučka, zasvetila tudi v naših dušah.

Ve, skrbne gospodinja in vzorne mamice, ta mir in to sladkost prenesite v svoje družine! Dobro vem, kako se otroški noski lepijo na izložbena okna in želje rastejo in rastejo. Ve pa se spomnite na čase vašega otroštva. Kakšna sreča brez razkošnih izložb, ko smo iz skritih kotov poiskali jaslince in v mislih postavljali in prestavljali ovčke pa imeli že zapomnjene kraje, kjer je rasel najmehkejši mah. Tisti časi niso minili, moji otroci jih vsako leto znova doživljajo in vem, da bodo spomini nanje najlepši v njihovem življenju.

Z možem v adventu vsak večer posvetiva samo družini. Otroci so srečni in midva umirjena kot že dolgo ne. Seveda, mami je treba tudi nekoliko pomagati, da je kuhinja hitro v redu. Potem pa prižgemo na mizi svečko in zapojemo božično pesem. Namenoma izbereva eno prav starih, tistih, ki so tako sladko donele z naših korov, tisto, pri kateri so pomagali tudi šibki glasovi starih ženic in razmajani basi vaških očancev. Večer za večerom vadimo domače božične pesmi, prav na koncu pride na vrsto „Sveta noč...“

Takrat smo res v adventu in eden od otrok, po vrsti vsak večer drug, upihne svečko. Pa ne mislite, da so ti večeri otožni! Polni so radosti in tudi smeha, ko obujemo stare spomine, kako smo mi pripravljali ja-

Blagoslovljen Božič vam želijo vaši izseljenski duhovniki:

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S. W. 9., England (Tel. RELiance 6655, izg. Rilájens).

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique (Tel. 04/233910). — Kazimir Gaberec, Grand' rue 211, Charleroi, Belgique (Tel. 07/328435).

FRANCIJA: Nace Cretnik, 4 rue Saint Fargeau, Paris 20 (Tel. MENilmontant 80.68), Jože Flis

in Ciril Lavrič, oba: 7 rue Gutenberg, Paris 15 (Tel. BLOmet 89-93). — Stanislav Kavalari, 17 rue Claude Debussy, Liévin, Pas-de-Calais, France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Aumetz, Moselle, France. — Msgr. Stanko Grims, 24 rue N. Colson, Merlebach, Moselle, France. — P. Jakob Vučina, 11 Montée Claire-Virenque, Nice (A. M.), France.

NEMCIJA: Ciril Turk in Ivan Ilko, oba: (42) Oberhausen-Sterkrade, Mathildenstraße 18, West-Deutschland (Telefon 626-76). — Dr. Franc Felc, Heusteigstraße 49/II, Stuttgart-S., W. Deutschland (Tel. 70.79.70). — Dr. Janez Zdešar in Franc šeškar, oba: Zieblandstr. 32/II Rgb., München 13, W. Deutschland, (Tel. 550296).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgique.

U G A N K E

POSETNIKA

VOJKO VLADA

slice in nabirali mah, kako smo čakali sveti večer pa kako smo ga preživeli; kako smo šli k polnočnici, včasih v globokem snegu in so se z vseh poti utrinjale lučke proti cerkvi.

Tudi otroci pripovedujejo o preživelih božičnih večerih, najstarejši mora mlajšim povedati svetopisemsko zgodbo Kristusovega rojstva. Pri tem pregledujemo jaslice. Treba je obrisati prah, popraviti ovčki polomljeno nožico, prebarvati pastirčkov klobuk. Pred leti so otroci pod očkovim vodstvom iz škatle za čevlje z lepilom in lubjem izdelali prelep hlevček, katerega se še danes veselijo.

Tako se ves svet s svojim nemirom in s svojimi zapeljivostmi odmakne daleč proč od našega družinskega kroga, iz naših misli. Okrog prižgane svečke zatonejo naše skrbi in nemiri, spomini na minule dni zidajo trden most med nami in domovino, most, po katerem popeljemo tja misli in srca naših otrok. In to je pač najlepša priprava za praznik rojstva Ljubezni in Miru.

Da bi ga v ljubezni in miru dočakali in preživeli, vam želim iz srca. — Majda.

NAŠA LUČ

je namenjena Slovencem
po zapadni Evropi

11. letnik

1962

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu.

List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali pa naravnost pri upravi v Celovcu.

Kaj je ta mož po poklicu?

DOPOLNJEVALKA

- VA se oglašajo ponoči,
- DA druga oseba za „znanost“,
- AV brat očaka Jakoba,
- SA reka v Banatu,
- PE gorovje v Evropi,
- DA je drug izraz za „siromaštvo“,
- ČE vaš ob Soči,
- SA je zjutraj na travi,
- NE je drugo ime za „Albin“,
- EK pomanjševalnica izraza „ata“,
- KA del telesa,
- GE so v morju.

Dopolni besede in poišči odgovarjajoče črke namesto črt. Prve črke od zgoraj navzdol ti povedo, koga rudarji posebno častijo.

NAPIS

Zadnji dan šole pred Božičem so se hoteli otroci v šoli pokazati učene in so napisali na šolsko tablo napis:

ČIZOB NEJLVOLSOGALB!

Kaj pomeni ta napis?

Uredništvo in uprava imata NASLOV: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Avstrija.

Če list naročiš pri upravi, STANE na leto 28 šil. ali protivrednost: 60 bfr, 6 NF, 4,50 h. gld, 5 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 8 norv. kron, 6 švedskih kron, 9 danskih kron, 1.50 dolarja.

Printed in Austria